Predstavte si Zem ako fyzickú prírodu,tak ako si predstavujete rastlinu.Vo vnútri potom mravný poriadok ako zárodok a Kristovu silu ako niečo,čo dáva zárodku vzísť do budúcej Zeme,ako Jupiteru! Takto máte celú predstavu evanjelií znovu vybudovanú z duchovnej vedy!

Rudolf Steiner

Ako sa môže stať niečím hmatateľným to,čo je tak nehmotné ako mravná predstava? K tomu je nutný určitý impulz.Táto mravná predstava musí byť uchopená istým podnetom.Spomeňme si: Viera nemá byť len nahrážkou vedenia,ale má niečo spôsobovať.Má učiniť naše mravné ideály,predstavy reálnymi.Má ich vziať so sebou a vytvoriť z nich potom nový svet.Ide teda o to,aby predstavy viery neboli len nepreukázaným vedením,niečím,čomu veríme,pretože to nevieme.Ale ide o to,aby v tom,v čo veríme,bola obsiahnutá sila,ktorá je schopná zárodok mravnosti realizovať vo svetovom telese.Táto sila musela byť vnesená do zemského vývoja mystériom na Golgote.Táto sila musela byť vnorená do duší učedníkov tým,že sa im vyprávalo o tom,čo už nemali tí,ktorí mali len písmo.Ide o silu viery.

Rudolf Steiner

Viera je niečo,čo je nesené silou.

Rudolf Steiner

Ten,kto neberie slová evanjelií len spôsobom vonkajším,ale vyvíja v sebe Kristom požadovanú pravú vieru,ten už môže v evanjeliách nájsť všetky predpoklady,vlohy a nadania,vedúce k postupnému väčšiemu a väčšiemu chápaniu Kristovho impulzu.

Rudolf Steiner

Musíme sa naučiť nielen veriť: Keď myslíme,tak sa v našom mozgu niečo deje.Musíme sa naučiť poznávať,že: Keď niečo myslíme,niečo sa deje v kozme!
Musíme sa naučiť myslieť takým spôsobom,aby sme si mohli uvedomiť,že keď myslíme,zverujeme svoje myslenie kozmu,aby sa tak naša ľudská bytosť sama spájala zasa rovnakou mierou s kozmom.

Rudolf Steiner

Manichejské učenie nevytváralo abstraktné pojmy,ktoré do istej miery oddeľujú myslené od ostatnej skutočnosti.V manichejskom učení je obsiahnutý princíp netvoriť len púhe logické pojmy,ale vždy vytvárať pojmy a predstavy zodpovedajúce skutočnosti.Nie že by pri tom snáď neskutočné predstavy nehrali v živote tiež rolu.Tieto v ňom hrajú bohužiaľ rolu až príliš veľkú,najviac v dnešnej dobe.Rola,ktorú hrajú,potom vyzerá podľa toho! Manichejská náuka tvorí také predstavy,ktoré nie sú len myslené,ale ktoré sú tiež natoľko mocné,že môžu účinne zasahovať aj do vonkajšej prírody,a tak byť účastné na jej dianí.

Rudolf Steiner

Nemožno nič robiť s nejasnými pojmami,u ktorých si neuvedomujeme ich hlbšie koreňe,ich hlbší citový základ.Práve v mlhavých,nejasných pojmoch sa veľa krát skrýva niečo /v skrytosti pôsobí to/,čomu sme poddaní,aj keď,to ako moderní ľudia neuznávame,že si to nechceme priznať.Priznať si tento vnútorný význam pojmov nechceme preto že to neuznávame po stránke vonkajšej.A preto to akoby za trest vystupuje hore do našich pojmov.

Rudolf Steiner

Pozorovanie kozmu a prírody vedie k všeobecnej božskej podstate,ktorá tvorí základ nášho narodenia.
Pozorovanie skutočných dejín vedie k poznaniu Krista,keď ideme len dostatočne ďaleko,k poznaniu,ktoré potrebujeme,keď sa chceme niečo dozvedieť o osude duše.
Vnútorné nazeranie,duchovné prežívanie,vedie k poznaniu duchovnej bytosti v opätovných pozemských životoch a vedie,keď je spojené s tým,v čom žije,tj. so spirituálnom,vedie k nazeraniu na Ducha svätého.
Trichotómia - telo,duša a duch,nie je len tu základom.Je i základom cesty,ktorou musíme ísť,keď chceme sa skutočne vo svete správnym spôsobom vyznať.

Rudolf Steiner

Byť ateistom je vlastne možné len vtedy,keď nie sme schopní jasne pozorovať dianie vo vonkajšej prírode,dianie v telesnosti.To je potom možné len vtedy,keď telesné sily sú príliš otupené.
Boha predsa prežívame neustále.
Ateizmus je skutočnou duševnou chorobou.
Popierať Krista nie je chorobou,lebo toho musíme nájsť behom realizácie vývoja ľudstva.Keď ho nenájdeme,potom nenájdeme silu,ktorá zachraňuje dušu pred smrťou.To je nešťastie duše.
Byť ateistom je choroba duše.Choroba ľudského ja.
Byť popieračom Krista je nešťastie ľudskej duše.
Treba si všimnúť rozdiel.
Popierať ducha je potom sebaklamom.
Je dôležité tieto 3 pojmy premeditovať:
1,Ateizmus je chorobou duše.
2,Popieranie Krista je nešťastím duše.
3,Popieranie Ducha je klamaním seba sama.
Tak tu máme 3 významné bludné cesty ľudskej duše:
1,Choroba duše
2,Nešťastie duše
3,Sebaklam duše

Rudolf Steiner

Kde je nutné hľadať to,čo žije v našej mravnej idey,čo ju činí reálne pôsobiacou? Je to Kristus! Je to jedna stránka Kristovej bytosti!
Podľa kresťanskej predstavy tkvie v Kristovej bytosti sila,ktorá preberá naše mravné predstavy a vytvára z nich nový svet.Slová: Nebo a Zem pominú,ale slová moje nepominú,sú pravdivé a značia onu silu,ktorá mravný prvok pozemského sveta prenáša na Jupiter!

Rudolf Steiner

Mystická svadba je len vnútorným procesom. Keď sa pohrúžime naozaj dosť hlboko do svojho vnútra, dospejeme tak k identite, k stotožneniu sa s božskou bytosťou! Chymická svadba Christiana Rosenkreuze však uvažuje v človeku o oných pôsobiacich silách, ktoré uchopia celého človeka, ktoré skutočne ľudskú bytosť pretvárajú, a to tak, že táto bude môcť byť raz, až hmota odpadne ako struska, prenesená do vývoja Jupiteru, Venuše a Vulkánu.

Rudolf Steiner

Dnes sa takých predstáv, ktoré prenikajú do podstaty vecí, ľudia boja. Aj keď v našej dobe máme veľa statočnosti - statočnosť poznania to nie je, tá tu chýba. Naozajstné odhodlanie, predsavzatie postaviť sa proti dekadentnej skutočnosti, nezodpovedá dosiaľ cieľom ľudstva. Je to však v našej dobe prvoradou a hlbokou nutnosťou. Keď nechce naša doba zapadnúť do malicherností, musí sa naučiť niečomu rozumieť: rozumieť princípu tvorivého ducha. Musí pochopiť, čo to znamená, že duch tým, že tvorí, pôsobí s tou istou silou ako prirodzené pudy. Pudy však pôsobia v temnote, zatiaľčo duch, ktorý sa stáva tvorivým, pôsobí v svetle Slnka, tzn. duchovného Slnka. Tomu sa musí naša doba naučiť rozumieť. A práve proti tomu sa dnes veľmi, veľmi mnoho pracuje.

Rudolf Steiner

Zostať nevedomým tam, kde je možné poznanie, znamená prehrešok proti božskému určeniu človeka.

Rudolf Steiner

Bolo úlohou poatlantského ľudstva rozvíjať v sebe duševné schopnosti, ktoré mohli byť získané prebudenými silami myšlienok a individuálneho cítenia, ktoré nie sú podnecované bezprostredne duchovným svetom, ale vznikajú tým, že človek pozoruje zmyslový svet, vžíva sa doň a spracováva ho. Dobytie tohto fyzicko - zmyslového sveta onými schopnosťami musí byť považované za poslanie poatlantského ľudstva. Toto dobývanie pokračuje stupeň za stupňom.

Rudolf Steiner

Ľudský intelekt bude mať oveľa objektívnejšiu moc, než ako má teraz. Ľudia kráčajú v ústrety duševnému životu, o ktorom možno povedať, že intelekt sa medzi ľuďmi šíri ako nejaká verejná moc, skutočne ako nejaká verejná moc, ktorej sa musia ľudia podrobovať! Keď sa inteligencia ľudí stane všeobecne platnou - a objektivizuje sa už od doby, kedy existuje verejná literatúra - potom Ahriman nadobúda stále viac možností, zmocniť sa inteligencie ľudí. Toto je perspektíva, ktorú nám duchovná veda musí stavať pred duše, lebo Ahriman neustále čo najintenzívnejšie usiluje o to, aby ľudí pripravil o ich individuálny rozum a tento si sám prisvojil, takže ľudský rozum by mal podľa Ahrimanovho názoru prejsť do ahrimanskej moci.

Rudolf Steiner

Človek má priniesť do sveta slobodu a so slobodou teprv to,čo v pravom slova zmysle nazývame láskou.Lebo bez slobody je láska nemožná.Bytosť,ktorá musí bezpodmienečne počúvať nejaký popud,tá ho počúvne.Bytosť,ktorá môže tiež jednať inak,pre tú je len jediná sila,aby upočúvla - láska.Sloboda a láska sú dva poly,ktoré patria dohromady.Keď má do nášho kozmu vstúpiť láska,potom sa tak mohlo stať iba prostredníctvom slobody,tj. prostredníctvom Lucifera a jeho premožiteľa a zároveň Vykupiteľa človeka - Krista.Preto je Zem kozmom lásky a slobody.

Rudolf Steiner

Človek sa stáva silným,pokiaľ musí namáhať svoje svaly.A práve tak musí dobro,pokiaľ sa má vystupňovať v svätosť,prekonať zlo,ktoré sa mu stavia do cesty.

Rudolf Steiner

Zlo má úlohu priviesť ľudstvo na vyšší stupeň.

Rudolf Steiner

V prítomnej dobe sa musí uplatňovať v duchovnej vede určitý spôsob pozorovania.Tento zvláštny rys duchovno-vedeckého pozorovania spočíva v tom,že nám umožňuje vidieť všade,že za pojmami,predstavami a ideami,ktoré si človek tvorí a v ktorých žije,nestojí iba to,čo v živote nazývame logikou,ale že v pojmoch a predstavách ľudí žije to,čo môžeme nazvať skutočnosťou.Je nutné usilovať o pojmy,ktoré sú úplne prestúpené skutočnosťou.

Rudolf Steiner

Až príliš platí pre dnešné ľudstvo,že sa oddáva pod vplyvom výchovy vyplývajúcej z čisto materialistického chápania sveta určitému druhu spánku.Materialistické chápanie sveta odrezáva človeka určitým spôsobom od skutočného myslenia,od naozaj zdravého pozorovania skutočnosti,ukolísava ho,pokiaľ ide o to dôležité,čo žije skutočne v dejinnom vývoji.Ešte dnes tu stále nie je ani u ľudí,ktorí chcú nasledovať svoju túžbu po duchovnom poznaní,potrebná sila vôle k skutočnému precitnutiu,k prebudeniu sa do reality určitých impulzov,ktoré sa uplatňujú vo vnútri nášho vývoja - a dospieť tak k odhodlaniu vidieť veci v ich súvislosti tak,aké naozaj sú.

Rudolf Steiner

Iba imaginácie zobrazujú skutočnosť!
Len si ich nesmieme vykladať symbolicky,ale musíme ich brať podľa ich imaginatívneho obsahu tak,ako sú.

Rudolf Steiner

Tam,kde je pravda nejakým spôsobom kalená,tam je tiež skalený prístup ku Kristovi a ten nemôže byť nájdený.

Rudolf Steiner

Ten,kto hovorí imaginácie zo sveta ducha,nemôže v dnešnej dobe prinášať iba tieto imaginácie.Prinášal by tak niečo,čo by stálo ako úplne iný obsah vedomia vedľa súčasného obsahu poznania,bez všetkej súvislosti s ním.Musí naplniť súčasné vedomie tým,čo môže poznávať iné vedomie,ktoré pozerá do duchovného sveta.Potom bude jeho výklad obsahovať tento svet ducha,ale tento obsah sa prejaví formou myšlienok,do ktorých sa vlieva.Tak sa stane plne zrozumiteľným obyčajnému vedomiu,ktoré myslí v zmysle dnešnej doby,ale ešte nepozerá do duchovného sveta.Táto zrozumiteľnosť sa nedosteví iba vtedy,keď jej človek sám kladie prekážky.Keď si osvojí predsudky,kt oré si osvojila dnešná vedecká doba.V duchovnom poznaní je všetko ponorené do intímneho duševného prežívania,nielen duchovné nazeranie samo,ale aj chápanie,ktoré prináša obyčajné,ducha nevnímajúce vedomie v ústrety výsledkom vidiaceho človeka.O tejto intimite nemá tušenie ten,kto diletantsky hovorí oniekomchápajúcom,že si toto pochopenie sám vsugerúva.Avšak je tomu tak,že to,čo sa vyjadruje pri chápaní fyzického sveta ako pravda alebo omyl len v pojmoch,sa stáva vzhľadom k duchovnému svetu zážitkom.Kto vpustí do svojho úsudku,trebárs len v podobe tichého pocitu,tvrdenie,že to, čo toto videné duchovne,nemôže byť prijaté obyčajným,ducha nevnímajúcim vedomím práve pre jeho hranice,tomu sa stavia tento citový úsudok pred chápanie ako zatemňujúci mrak,potom skutočne nemôže chápať.Keď vidiaci človek prevedie to,čo vidí,až do podoby myšlienok,potom sa to stane plne zrozumiteľným aj nezaujatému,ducha nevnímajúcemu vedomiu.Je to zrozumiteľné ako obraz maliara pre toho,kto sám maliarom nie je.Pochopenie duchovného sveta nie je ale niečím umelecky citovým ako u umeleckého diela,ale niečím úplne myšlienkovým ako u vedeckého poznania.Aby mohol takéto pochopenie naozaj umožniť,musí duchovne vidiaci človek vlievať svoje poznatky naozaj až do myšlienkovej formy,bez toho aby v tejto forme stratili svoj imaginatívny charakter.Zdravé vnútorné prežívanie vedie k poznaniu,že imaginácia nie je iba subjektívnym obrazom,ale obraznou reprodukciou objektívneho duchovného obsahu. Dospievame k tomu duchovno-duševným spôsobom,ako v oblasti zmyslového nazerania rozlišujeme pri zdravom organizme preludy od objektívnych vnemov.

Rudolf Steiner

Keď sa pokúsime ponoriť meditatívne do nejakého kryštálu,napr: do kryštálu formovaného ako osemstenný,keď ho necháme úplne ponorený v duši a vnútorne sa prispôsobíme forme kryštálu,keď asi hodinu necháme na seba túto formu kryštálu pôsobiť a potom ju môžeme odsugerovať,dospejeme k úrovni arupickej.Keď teda kryštál necháme na seba pôsobiť a potom si v duševných náklonnostiach uchovávame formy a nakoniec ich necháme zmiznúť,potom sme na úrovni arupickej.Tak vidíme,že sily,ktoré kryštál budujú,sú na úrovni arupickej.V kryštále spočíva veľká čistota a cudnosť - nie sú v ňom žiadne pudy a žiadosti.Tento ideál,ktorý má človek v ďalekej budúcnosti dosiahnúť,sa prejavuje vo svojej celej čistote,keď sa noríme do nemej minerálnej ríše.Nemý,nevtieravý kameň bez žiadostí má pre okultistu nesmiernú kúzelnú silu.Ba ani v rastlinnej ríši nemôžeme pozorovať tak mlčanlivú,cudnú čistotu ako v tejto ríši najstaršej.

Rudolf Steiner

Vývoj vyššieho človeka sa deje tak,že pracuje najskôr na svojom tele astrálnom.Vpracováva do neho nadšenie,ideály atď.Bojuje proti inštinktom.Vo fázi,kedy dosadzuje ideály na miesto pudov,povinnosti na miesto inštinktov a vyvíja nadšenie miesto žiadostí,vpracováva harmóniu do častí svojho astrálneho tela.Táto práca zakladajúca mier začína vstupom monády a astrálne telo sa začína stávať stále viac nesmrteľným.Od tejto doby astrálne telo už neodumiera, ale pretrváva tou mierou,akou zaistilo mier,ako ďaleko mier odoláva rozrušujúcim silám.Od toho okamžiku,kedy prichádza monáda,zakladá mier najskôr v tele astrálnom.Tu sa inštinkty začínajú znášať.V predchádzajúcom chaose vzniká harmónia.Tvorí sa astrálny útvar,ktorý pretrváva,zostáva žiť.V tele fyzickom a éterickom nie je spočiatku mier založený,ale zčasti len v tele astrálnom.Toto telo sa udržuje najskôr v iných svetoch len krátky čas,ale čím viac je založený mier tým dlhšie trvá doba dévachanská.Keď sa stane potom človek čelou,začína zakladať mier tiež v tele éterickom.Potom pretrváva tiež telo éterické.U Majstrov je zakladaný tiež mier v tele fyzickom,tým u nich tiež telo fyzické pretrváva.Ide o to uviesť rôzne telá,ktoré sa skladajú z jednotlivých častí navzájom bojujúcich,do harmónie a premeniť ich v telá večné.

Rudolf Steiner

Niekto vychováva nesprávne dieťa,hýčka ho dobrotami atď.To nemá následky len pre deje vo fyzickom tele,ale stále sa to prenáša do astrálna,takže sa mení súčasne telo astrálne.Čo prinášame kojencovi fyzicky,to prechádza do jeho astrálneho tela,a existuje tu vo forme určitých útvarov.Čo bolo doň takto vpracované,je ale zase postupne prejavované von.V dobe vyššieho veku sa mstia hriechy,ktoré boli d na dieťati spáchané.Tieto hriechy zostávajú behom celého života a majú veľkú dôležitosť práve pre posledný životný úsek človeka.Po strede života nastáva obrat,astrálno potom pôsobí do fyzickej úrovne.Človek kladie v detstve v astrálne základ k tomu, čo bude mať v starobe.Keď nazerá,čo sa na ňom prehrešilo,a potom pracuje sám na sebe,môže škody v astrálnom tele opäť vylúčiť.Inak sa v starobe pod týmito slabosťami svojho detstva zrúti.Na astrálne telo ale pôsobí vyrovnávajúcim vplyvom len to,čo sa doň vpracováva vedome.Keď si neskoršie nevyvoláváme vedome protikladné vlastnosti, nemôžeme chyby odložiť.

Rudolf Steiner

Stále sme obklopení duchovnými dejmi a duchovnými bytosťami.Všetko, čo sa deje materiálne,je púhym prejavom duchovných skutočností a všetky veci,s ktorými sa materiálne stretávame,sú len vonkajším obalom duchovných bytostí.

Rudolf Steiner

Človek dojmy vonkajšieho sveta duchovne spracováva,keď si svojimi ideami,pojmami činí predstavy o duchovných základoch sveta - nie a ako človek,ktorý povrchne sa len pozerá,pozoruje kus kovu,ale človek,ktorý premýšľa o podstate,cíti krásu vecí,ktorý svoje vnemy preduchovňuje.V tej miere,v akej sa pokúša veci vonkajšieho sveta ideami,pojmovo,pocitmi krásy atď. vo svojom duchu spracovávať,v tej istej miere oslobodzuje duchovné bytosti živlov zo svojho zaklíatia

Rudolf Steiner

Múdry človek má svoje činy uskutočňovať/lebo tie sú vo vonkajšom priebehu vývoja prírody a človeka nutné/,ale od týchto činov sa musí odpútať.Taký človek vykonáva svoje činy,ale je v ňom súčasne niečo,čo je akoby divákom vo vzťahu k týmto činom,čo sa na týchto činoch nijako nepodieľa,niečo,čo by sa mohlo vyjadriť slovami: konám svoju činnosť,ale mohol by som rovnako dobre povedať,že ju nechávam konať.Múdrym sa človek stáva tým,že vzhľadom k svojmu konaniu sa chová tak,ako by to vykonával niekto druhý.Radosť alebo bolesť,ktorými ten či onen čin pôsobí,sa tohoto človeka nedotýkajú.Keď je duša neďotknutá svojimi vlastnými činmi a žije vo vnútornom kľude vedľa týchto činov,potom sa stáva múdrou,potom sa duša od svojich činov oslobodzuje a nepýta sa,aké budú mať jej činy následky.Lebo výsledok činov zaujíma našu dušu len potiaľ, pokiaľ je obmedzená,keď konáme však činy preto,že to vyžaduje beh sveta alebo vývoj ľudstva,potom je nám ľahostajné,či vedú takéto činy k niečomu,čo je pre nás hrozné alebo slávne,čo je pre nás plné utrpenia alebo plné radosti.Vykonávam svoje činy.Nech konám tieto činy "ja" alebo niekto iný - "ja" svojim činom prizerám.Čo je vykonané mojou rukou,prehovorené mojimi ústami,na to všetko sa pozerám rovnako objektívne,ako sa prizerám na skalu,čo sa utrhla a padá z hory dolu do hlbín.Tak stojím oproti svojim činom.A nech už som schopný to či ono vedieť,poznať a utvoriť si nejaký pojem o svete,aj tak tu stojím ako niečo,čo sa de od týchto pojmov odlišuje takže môžem povedať: vo mne síce žije niečo,čo je so mnou spojené, čo má možnosť poznávať,ale "ja" prizerám,ako by tu poznával niekto iný.Tak sa oslobodzujem tiež od svojho poznania.Oslobodený môžem byť od svojich činov,ale aj od svojho vedenia,od svojho poznania. A keď sa konečne prejde hore do spirituality,môžu predo mnou vystupovať démoni alebo svätí božstvo,to všetko je tu predo mnou,ale "ja" tomu prizerám zvonku, "ja" sám tu stojím,oslobodený od všetkých o,čo sa okolo mňa deje,aj keď by to bolo v spirituálnych svetoch. Prizerám a idem svojou cestou,a čoho sa zúčastňujem,toho sa práve tak nezúčastňujem,lebo som sa stal divákom.

Rudolf Steiner o slovách Krišnu

Vnímanie vo vyššom svete je založené na tom ,že do ~~nášho-fyzického-tela~~ vyšších článkov ľudskej bytosti,do tela éterického a astrálneho,sa zabudujú vyššie vnímacie orgány.Fyzické telo je dnes už takto vybavené potrebnými orgánmi,telo éterické a astrálne ešte nie.Akonáhle sa v nich objavia,vzniká to,čomu hovoríme vnímanie vo vyšších svetoch.Ako sa tieto orgány dajú vostavať do éterického a astrálneho tela? Ide o to,aby človek mohol pracovať na svojom astrálnom tele vtedy,keď má k nemu prístup v jeho rýdzej čistote.V dobe dennej bdelosti,kedy astrálne telo je vo fyzickom,pôsobia na astrálne telo sily tela fyzického,tu ho teda nemáme k dispozícii voľné.Tu sa riadi tým,čo chce fyzické telo,tu si s ním nemôžeme nič počať.Môžeme na ňom modelovať iba vtedy,keď je v dobe spánku vonku z fyzického tela.V astrálnom tele sa môžu objaviť vyššie zmyslové orgány iba tým,že ich v ňom vybudujeme,keď je v spánku mimo fyzické telo.Ibaže na spiacom človeku nemožno len tak niečo kutiť.U dnešného človeka by to nebolo možné,pokiaľ by mal to,čo sa s ním deje,vnímať.Pokiaľ je v stave bezvedomia,tak to nemôže vnímať.Zdá sa,že je v tom rozpor,lebo keď človek spí,jeho astrálne telo si neuvedomuje svoju súvislosť s fyzickým telom.Ale nepriamo sa to dá vykonať tým, že behom denného bdenia pôsobíme na fyzické telo tak,aby dojmy,ktoré fyzické telo získa behom denného vedomia,zostali v astrálnom tele,aj keď sa vysunie z fyzického.Tak isto,ako sú inak vtláčané do astrálneho tela dojmy,ktoré získava z okolitého fyzického sveta,tak musíme previesť z fyzickým telom niečo špecifické,aby sa to vtlačilo

Je možné prenikať do duchovného sveta nezávisle na všetkých ľudských alebo iných dokumentoch.- práve tak ,ako by sme sa dnes učili matematike,činili by sme tak nezávisle na akejkoľvek dochovanej knihe,v ktorej nám bola v priebehu vývoja ľudstva po prvý krát zdelená tá alebo ona časť matematiky.Vedia už tí,ktorí sa začínajú napr: učiť v škole jednoduchú,elementárnu geometriu - ktorú sa dnes učí každý sám zo seba,zo samotnej geometrie - ,o Eukleidovej geometrii,o onej základnej knihe,v ktorej táto elementárna geometria bola po prvý krát zdelená ľudstvu!Keď sa ale potom ľudia naučia geometriu sami zo seba,potom môžu o to lepšie oceniť obsah a význam tejto prapôvodnej knihy.Ony pravdy,ktoré pojednávajú o duchovnom živote,je možné získavať priamo z tohto duchovného života.A keď sme ich našli a potom nám zase prídu do ruky určité historické dokumenty,potom v nich nájdeme znova,čo už vieme.Tým prídeme k pravému oceneniu obsahu týchto dokumentov.Nebeží o to,keď stojíme na pôde duchovnej vedy,získavať z určitého dokumentu /napr: Jánovho evenjelia/ nejaké pravdy o duchovných svetoch,ale ukázať,že je možné prenikať do duchovného sveta nezávisle na všetkých dokumentoch. Jánovo evanjelium tým naozaj nič nestratí zo svojej hodnoty.Úcta a ocenenie pre takéto dokumenty sa tým u niekoho,kto stojí na pôde duchovnej vedy,ani trochu nezmenší v zrovnaní s tými,ktorí sa už predom stavajú na pôdu tohto dokumentu.

Rudolf Steiner

Kto je človek zasvätený? Ten,kto sa dokázal povzniesť nad zmyslový svet a mať vlastné zážitky,vlastné skúsenosti v duchovných svetoch. Potom ale k tomu pristupuje niečo iné,čo si každý zasvätenec získa behom procesu zasvätenia ako zvláštnu vlastnosť - že sa tiež povznesie nad všetky tie city a pocity,ktoré sú vo fyzickom svete nielen oprávnené,ale tiež hlboko potrebné,ktoré sa ale nemôžu tým istým spôsobom vyskytovať v duchovnom svete.Neznamená to,akoby zasvätenec schopný prežívať okrem fyzického sveta i duchovný svet, si musel odvyknúť všetky ostatné ľudské city a pocity,ktoré tu vo fyzickom svete majú hodnotu,a musel si ich vymeniť za iné city pre vyššie svety.Nevymieňa sa niečo za niečo,ale získava sa jedno naviac k druhému.Keď človek musí na jednej strane svoje city preduchovňovať,musí na druhej strane tiež zasa mať o to silnejšie ony city, ktoré ho činia zdatným pre prácu vo fyzickom svete.Zasvätenec sa musí stať v určitom zmysle človekom bez domova.Nie,že by sa musel v sebamenšej miere odcudziť domovu a rodine,pokiaľ žije vo fyzickom svete.S tým má to slovo čosi spoločné iba potiaľ,že osvojením príslušných citov v duchovnom svete dosiahnu city pre fyzický svet jemnejšieho,krásnejšieho rozvinutia.Čo je to človek bez domova? Bez tohto prívlastku nemôže nikto v pravom slova zmysle získať zasvätenie.Byť človekom bez domova znamená? človek nesmie vyvíjať v duchovnom svete žiadne zvláštne sympatie,podobné oným zvláštnym sympatiám,aké má človek tu vo fyzickom svete pre jednotlivé zvláštne oblasti - človek-jednotlivec patrí vo fyzickom svete k určitému národu,rodine,štátnemu spoločenstvu.To je v poriadku.To nemusí strácať,to tu potrebuje.Keby však chcel použiť týchto citov v duchovnom svete,prinášal by si doň veľmi zlé veno.Tam neplatí,že človek vyvíja pre niečo nejakú sympatiu,ale musí nechať všetko na seba objektívne pôsobiť,podľa hodnoty,aká spočíva v objekte samotnom. Zasvätenec sa musí stať objektívnym človekom v plnom slova zmysle.

Rudolf Steiner

Pravda môže rozkvitnúť len vtedy, keď zakotví v ľudskej duši najvážnejšie úsilie o sebapoznanie. Odkiaľ pochádza všetka ješitnosť, všetka nepravdivosť? Pochádzajú z nedostatku poznania seba samého. A z čoho jedine môže vyrásť Pravda, z čoho môže vyrásť pravá zbožnosť pred božskými svetmi a božskou múdrosťou? Môžu vyrásť len zo skutočného sebapoznania, zo sebavýchovy a sebadisciplíny.

Rudolf Steiner

Keď je duša preniknutá a uchopená silou Kristovou, potom vystupuje človek k výšinám božstva.

Rudolf Steiner

K vyššiemu poznaniu môžeme prísť až vtedy, keď sa človek vyvinul k mysleniu, oslobodenému od akejkoľvek zmyslovej látky. K takému duševnému životu, ktorého predstavovanie neprestáva ani potom, čo znázorňovanie zmyslovými dojmami ustalo.

Rudolf Steiner

Zmyslové poznanie zamlžuje človeku pohľad k duchu. Je treba vystúpiť nad zmyslovosť. Lenže všetky ľudské pojmy sa čerpú predovšetkým zo zmyslového poznania. Čo zmyslový človek pozoruje, nazýva existujúcim, čo nepozoruje, označuje za neexistujúce. Preto, keď chce si človek otvoriť skutočnú perspektívu k božstvu, potom musí vystúpiť tiež nad to, čo je existujúce a neexistujúce, lebo aj to pochádza v jeho pojatí zo sféry zmyslovej. Boh nie je v tomto zmysle, ani existujúci, ani neexistujúci. Nie je ho teda možné dosiahnúť poznatkami obyčajného poznania, zaoberajúceho sa existenciou. Človek musí byť povznesený nad svoje zmyslové poznanie/pozorovanie/, nad svoju rozumovú logiku a nájsť prechod k duchovnému nazeraniu, potom môže tušením nahliadnúť do perspektívy božstva.

Rudolf Steiner

Ľudstvo muselo pri prechode z 3 do 4 obdobia vstúpiť do fyzického tela, v ktorom jedine možno vydobyť ľudské "ja", slobodné a samostatné rozhodujúce, zatiaľ čo skorej všetko, čo človeka privádzalo k vedomiu "ja", žiarilo do vnútra zvonku.

Rudolf Steiner

Podnet Kristov je tým, čo v človeku ako jednotlivcovi nie je, ale čo v každom jednotlivom človeku môže byť. Tento Kristov podnet je niečím takým ako novou skupinovou dušou ľudstva, avšak takou skupinovou dušou, ktorú vedome toto ľudstvo hľadá.

Rudolf Steiner

Najvyššie skutočnosti musia byť poznávané tak, že sa naša duša v najvyššej miere namáha, aby dosiahla vnútornej intenzity cítenia a vnímania, ktorá je nutná v duši aspoň k priblíženiu sa tomu najvyššiemu a najväčšiemu.

Rudolf Steiner

Je nutné, aby dnes stredná Európa nebola východnou Európou zdolaná, práve tak, ako nesmelo byť Francúzsko v rokoch 1429-1430 zdolané Anglickom. To, čo bolo uvedené, samozrejme ukazuje, že na východe Európy nemôže byť vôbec pochopené, o čo ide, ale že to v podstate môže byť pochopené iba v strednej Európe a že to, teda musíme považovať za pochopiteľné. Takže musíme k tejto úlohe prizerať s všetkou pokorou, bez všetkej domýšľavosti, a musíme považovať za pochopiteľné, keď je nám zle rozumené. Lebo to, čo sa pripravuje na východe, môže byť na východe samom správne pochopené teprv v budúcnosti.

Rudolf Steiner

Pudy sú spočiatku silnejšie ako človek, nie je možné proti nim bojovať inak ako ovládnutím sveta predstáv. Vymazať z mysľe predstavu, ktorá vzbudzuje túžbu - možné to je, pretože človek je pánom svojich predstáv.

Každý krok v poznaní je nutné spájať s tromi krokmi v morálnom zdokonalení.

Rudolf Steiner

Pravda môže byť jedinou láskou, ktoré ja odpútava od seba. V okamžiku, kedy niečomu dávame pred ňou prednosť, rovnakou mierou zistíme, že prepadáme sebectvu.

Rudolf Steiner

Dnes sa už púha viera javí byť neudržateľná. Pojmy viery pre prírodnú vedu nič neznamenajú. Dnešný človek chce logicky chápať to, čomu má veriť. Teda to duchovné musíme pochopiť práve z prírodnej vedy, avšak prírodné vedy logické, nie zmätené. A to je práve úlohou duchovnej vedy.

Rudolf Steiner

Myslenie môže byť rozvinuté v silu, ktorá skutočne v sebe obsahuje veci a deje sveta. Hmota zostávajúca ležať mimo myslenia, o ktorej sa iba premýšľa, bola pre Steinera neznesiteľnou predstavou už v 16 rokoch. Stále si hovoril, že to, čo je vo veciach, musí vojsť do myšlienok človeka.

Rudolf Steiner

Kto nič nevie, nič nemiluje. Kto nič nedokáže, nič nechápe. Kto nič nechápe je bezcenný. Ale ten, kto chápe, ten i miluje, všíma si, vidí. Čím hlbšie poznanie, tým väčšia láska.

Vciťovaním sa do prírodných úkazov a porovnávaním jednotlivých dojmov si už môžete urobiť prvú vlastnú predstavu o bytostiach, ktoré stoja za prírodou a ďalej zdokonaľovať túto schopnosť až k zreteľnému a vedomému vnímaniu duchovných svetov.

Rudolf Steiner

To, čo sa učíme - nechávame pôsobiť na seba na pôde duchovnej vedy, pôsobí na našu dušu tak, že sa stáva inou, než akou bola predtým. Porovnajte niekedy spôsob, akým cítite po tom, ako ste sa niekoľko rokov zúčastňovali na duchovnom živote v duchovnovedeckej skupine - - porovnajte raz spôsob, akým cítite, akým myslíte, so spôsobom akým ste cítili a mysleli predtým, alebo akým cítia a myslia ľudia, ktorí sa o duchovnú vedu nezaujímajú. Duchovná veda neznamená iba osvojovanie si poznatkov - duchovná veda znamená výchovu v najvyššom zmysle, sebavýchovu našej duše. Robíme zo seba niečo iné, naše záujmy sa menia, pozornosti, ktoré človek rozvíja pre to či ono, sa po niekoľkých rokoch vnikania do duchovnej vedy stávajú inými. To, čo ho predtým zaujímalo, ho už nezaujíma, to, čo ho predtým nezaujímalo, začína ho veľmi zaujímať. Keď sme celým naším srdcom v duchovnovedeckej skupine a cítime, čo je obsiahnuté v náukach duchovnej vedy, tu sa začína duša premieňať, tu sa už s nami začína diať čosi podobné, čo by sa asi udialo, povedzme, s bytosťou, ktorá by predtým vnímala len svetlo a tmu, a potom na základe osobitnej, inej organizácie očí začala vidieť farby. Pre takú bytosť by svet vyzeral celkom inak. Celý svet začína vyzerať celkom inak, ak istý čas prechádzame duchovnou sebavýchovou, ktorú môžeme nadobudnúť v niektorom duchovnovedeckom združení. Táto sebavýchova k celkom určitému cíteniu voči duchovnému svetu, táto sebavýchova k nazeraniu na to, čo je za fyzickými skutočnosťami, to je plod duchovnovedeckého hnutia vo svete a to je to najdôležitejšie na duchovnom porozumení. Nesmieme sa domnievať, že si duchovné porozumenie môžeme osvojiť čírou sentimentalitou, tým, že vždy iba hovoríme, že chceme naše city prenikať láskou. To chcú aj iní ľudia, keď sú to dobrí ľudia, tým by sme si vypestovali len určitú povýšenosť. Oveľa viac si musíme ujasniť, ako naše city vychovávame tým, že nacháme na nás pôsobiť poznanie skutočností vyššieho sveta a týmto poznaním meníme našu dušu. Tento zvláštny spôsob výchovy našej duše k citovému vzťahu k vyššiemu svetu, tento spôsob je príznačný pre duchovného vedca.

Rudolf Steiner

O tom, čo substancia duchovmúdrosti je, si človek môže urobiť nejakú predstavu len vtedy, keď prijme to, čo v ňom samom existuje ako obraz tejto substancie - naše myšlienky.

Rudolf Steiner

Človek dostal svoju skupinovú dušu tak, že s vliatím jeho ja mu bola daná skupinová duša ako výron duchov formy. A čo túto skupinovú dušu ľudí, ktorú duchovia formy určili na to, aby bola jednotnou dušou celého ľudstva, rozdelilo, rozčlenilo na také odlišnosti, že vznikli rasové a kmeňové rozdielnosti, stalo sa až pôsobením iných duchov. Človek bol stvorený na Zem ako jednota, ktorou sa to spoločné pra-ja ľudí malo uplatniť ako jedna skupinová duša, ktorá žije vo všetkých ľuďoch a ktorá zostúpila až na fyzickú úroveň.

Rudolf Steiner

Nezachytíme svetový názor v jeho plnom význame,keď prijímame len jeho myšlienkový obsah.Jeho podstatnou zložkou je nálada,ktorú sleduje duša,životná sila,ktorá z neho vzniká.

Rudolf Steiner

Utrpenie je sprievodným zjavom vyššieho vývoja.Je tým,čo človeku nemôže chýbať k poznaniu.Človek si raz povie: Čo mi svet dáva v radosti,za to som vďačný.Keby som však bol postavený pred voľbu,či si chcem ponechať svoje radosti alebo svoje utrpenie,tak si budem chcieť ponechať utrpenie.Aby tu mohol byť súlad s Kristom,musí byť utrpenie.to je absolútny činiteľ vývoja.

Rudolf Steiner

Človek si môže i vo svojom obyčajnom,úplne nie nadzmyslovom vedomí uvedomiť realitu ducha: v čistom myslení,t.j. v myslení nezaťaženom zmyslovými predstavami.Myšlienky nie sú,pokiaľ máme na mysli ich podstatu - odvodené zo zmyslových dojmov,naopak,že teprv keď k vonkajšiemu zmyslovému dojmu pristúpi pojem /získaný rýdzo vnútornou aktivitou/,môžu sa vôbec veci pre nás stávať vecami,a nie len zmeťou nesúvislých dojmov.A keď sa nám podarí zachytiť aktivitu,ktorou tvoríme pojmy a chápanie súvislosti medzi nimi,prežívame duchovnú prepojenosť a jednotu sveta,aj keď takto zatiaľ chápeme ducha iba v jeho tieňovo - abstraktnom odlesku.

Rudolf Steiner

Ako môže čitateľ neobdarený schopnosťou jasnovidnosti overovať údaje duchovného bádateľa? Môže: tým,že ich bude trpezlivo premýšľať,spájať ich v celkový obraz sveta a konfrontovať tento obraz so skúsenosťou tohto sveta,v ktorom žije,s vlastným životom i s pozorovaním vlastnej bytosti.Práve týmto overovaním sa poznatky anthroposofie teprv ujasňujú a prehlbujú,a získavajú ešte iné významové odtiene,než človek pri prvom stretnutí s nimi tušil.A teprv na základe tohto overovania k nim človek môže získať potrebnú dôveru.

Rudolf Steiner

Na konci zemského vývoja dosiahnu ľudia toho,že nadíde doba,kedy osamostatnené ja bude mať vo svojom najvnútornejšom vnútri impulz činiť s plnou oddanosťou to,čo je správne a dobré.Pretože ja bude mať v sebe tento impulz,bude činiť to,čo je správne,bude činiť to, čo je dobré.Až láska bude natoľko preduchovnelá,že nikto nebude chcieť nič iného,než aby činil to,čo je správne,potom bude splnené, čo Kristus Ježiš chcel priniesť na svet.Lebo v tom spočíva jedno z kresťanských tajomstiev,že učí: Hľaďte na Krista,naplňte sa silou jeho zjavu,pokúste sa byť ako on,nasledovať ho,potom bude vaše oslobodené ja také,že nebude potrebovať žiadny zákon,že bude konať dobré a správne činy ako bytosť v najhlbšom vnútri slobodná.Tak je Kristus podnecovateľom oslobodenia od zákona v tom zmysle,že človek už nebude konať dobro kvôli zákonu,ale z podnetu lásky žijúcej v jeho vnútri.

Rudolf Steiner

Keď vzhliadneme do nebeského priestoru, môžeme takýmto pozorovaním získať aj morálny dojem - ktorý tkvie v tom, že keď dovolíme ohromnému pôsobeniu hierarchií v nebeskom priestore trochu pôsobiť na nás, odpúšťame sa od vášní, pudov, žiadostivostí, predstáv, ktoré prináša fyzický pozemský život - sú v podstate to, čo sa v pozemskom vývoji odráža ako to, čo ľudí rozdeľuje do skupín, čo z ľudí robí stúpencov alebo protivníkov rôznych smerov. Vo vyššom morálnom zmysle dospievame k slobode, keď sa aspoň na krátke okamihy odpútame od pozorovania pozemského a pozorujeme svety duchov v kozmickom priestore. Tam sa oslobodíme od toho, čo sa inak prejavuje v našich egoistických pudoch, ktoré sú príčinami všetkých pozemských bojov a malicherností. Preto je aj najistejším prostriedkom na dosiahnutie vysokých ideálov anthropozofického života to, keď občas vzhliadneme k hviezdnym svetom a ich duchovným správcom a vodcom, k hierarchiám.

Rudolf Steiner

Vyrastáme skutočne z tela fyzického, keď hľadáme nadšenie v predmetoch krásna a harmónie. Tie nás už vedú zo zmyslového sveta von. Zmyslové materialistické umenie znamená sťaženie stavu kámalóky - - umenie spirituálne znamená uľahčenie tohto stavu, pretože každý ušľachtilý a preduchovnelý sklon pôsobí skrátenie doby v kámalóke. Preto si musíme už tu odvykať všetkým chúťkam a vášňam, ktoré možno uspokojiť len fyzickými orgánmi. Doba kámalóky znamená práve dobu, v ktorej si človek má odvykať zmyselným chtíčom a pudom.

Rudolf Steiner

Čo ľudstvo dnes myslí, tým sa stane v budúcnosti. Ľudstvo, ktoré myslí materialisticky, dá vznik v budúcnosti hrozným bytostiam, a ľudstvo, ktoré myslí spirituálne myšlienky, bude pôsobiť tak pretvárajúcim spôsobom na organizmus budúcnosti, že dá vznik krásnym ľudským telám

Rudolf Steiner

Len obrazom, imagináciou, nájdeme cestu k videniu. Nesmieme si tvoriť abstraktné pojmy, schémy, ale dať v sebe samých vzniknúť obrazom, ktoré sú potom priamou cestou, prvým stupňom k poznaniu.

Rudolf Steiner

Ten, kto hovorí imaginácie zo sveta ducha, nemôže v dnešnej dobe prinášať iba tieto imaginácie. Prinášal by tak niečo, čo by stálo ako úplne iný obsah vedomia vedľa súčasného obsahu poznania, bez všetkej súvislosti s ním. Musí naplniť súčasné vedomie tým, čo môže poznávať iné vedomie.

Rudolf Steiner

Pretože myšlienky pôsobia len na astrálnej úrovni, sú karmicky najintímnejšie. Sú samé o sebe tvorivým elementom. Preto platí: Čo dnes myslíš, tým zajtra budeš. Čím je myšlienka čistejšia a nadzmyslovejšia, tým viac sa stávame tvorcami svojho charakteru. Osud sa vytvára ešte inými faktormi: city tvoria príležitosti, jednanie tvorí formu.

Rudolf Steiner

Myšlienke zodpovedá v okolitom svete všetko to,čo má cítenie,vedomie.To má s nami jedno spoločné: vnímanie.Že sme vôbec schopní vonku vo fyzickom priestore svet vnímať ako farebný a znejúci je možné tým,že si ho môžeme previesť do myšlienok.Prijímame vnemy, premýšľame o nich.Keby neboli vo vnemoch žiadne myšlienky,bolo by najväčšou pošetilosťou človeka,chcieť si o nich myšlienky tvoriť. Keby vnemy neboli uskutočňované myšlienkami,boli by myšlienky púhymi ilúziami.Z kombinácie vnemov vyplýva,že vnemy boli najskôr vybudované myšlienkami,ktoré my vylupujeme: prírodnými zákonmi. Tie nie sú ničím iným,než myšlienkami: je to tvorivý duch,Duch svätý.Vnímanie je hranicou medzi oboma,kedy sa naše myšlienky dotýkajú tvorivých myšlienok vonku.Tak môžeme našou myšlienkou pôsobiť nie na život,ale na vedomie,čo je vonku samo myšlienkou.Vo všetkých duchovných bytostiach,ktoré vytvorili vedomie,zanechávame stopy svojimi myšlienkami.Myšlienky,ktoré človek vytvára na základe vnímania,a to,čo pretvára v myšlienky,má zasa svoj účinok na všetko,čo vnímanie činí nutným.

Rudolf Steiner

Myšlienky väčšiny ľudí nie sú nič iného než zrkadlové obrazy okolia.Vo veľmi málo prípadoch má človek myšlienky,ktoré nesúvisia s jeho okolím.Takéto vyššie myšlienky má,len keď sa mu otvoria zmysly pre svet mentálny,takže myšlienky nie len myslí,ale vidí ich okolo seba ako bytosti.Potom má sebavedomie mentálneho sveta,ako má čela,zasvätenec.Keď sa človek pokúša,aby dal zmiznúť okolo seba najskôr fyzickému svetu,potom všetkým pudom,vášňam,hnutiam mysli a tak ďalej,potom nezostáva u väčšiny ľudí žiadna myšlienka.Pokúsme si predstaviť,čo všetko človeka ovplyvňuje,pokiaľ žije v priestore a čase.Pokúsme sa vyvolať si pred dušu všetko to,čo súvisí s miestom a časom,v ktorom žijeme.Všetko to,čo má duša neustále ako myšlienky,súvisí s priestorom a časom.To všetko má pomíjajúcu hodnotu. Preto musí človek prejsť od púheho zrkadlenia zmyslového sveta k tomu,aby dal žiť v sebe večnému myšlienkovému obsahu,aby vyvinul dévachanské zmysly.Veta: Skorej než môže oko vidieť,musí si odvyknúť slzám,platí pre všetky časy a pre všetky miesta.Keď necháme v sebe takúto vetu žiť,potom v nás žije niečo,čo leží mimo priestor a čas.To je prostriedok,sila dať postupne v duši precitnúť dévachanským zmyslom a prebudiť zmysly pre to,čo je vo svete večné.

Rudolf Steiner

Keď sa v myšlienkach naučíme zabúdať sami na seba a necháme prechádzať dušou večné myšlienky Majstrov múdrosti - koncentráciou a meditáciou o myšlienkach týchto Majstrov,vnímame potom tiež myšlienky okolitého sveta.

Rudolf Steiner

Človek žije súčasne v astrálnom a mentálnom svete,má však vedomie seba samého len vo svete fyzickom.Musí preputovať celý fyzický svet,až prenikne svoje vedomie o sebe všetkým,čím ho môže fyzický svet poučiť.Keby sme už pochopili celý fyzický svet,vôbec by sme ho už nepotrebovali-mali by sme ho v sebe.Ale človek má dnes v sebe zatiaľ len časť z fyzického sveta.Človek,ktorý sa zrodil ako Lemuran vo svojej prvej inkarnácii,ktorý svoje ja zameriaval len do fyzického sveta,o ňom ešte veľa nevedel.Ale až príde posledná inkarnácia človeka,musí mať vo svojom ja zjednotenýcelý fyzický svet.

Rudolf Steiner

Vo fyzickom svete je človek prenechaný sám sebe, tu ho nikde nevedie, tu je bohmi opustený. Keď prišiel z astrálneho sveta, bohovia ho opustili. Mal sa učiť stať sa vo fyzickom svete svojim vlastným pánom. Preto tu môže žiť len tak, ako skutočne žije: kolíše medzi omylom a pravdou. Musí tápať a hľadať si sám svoju cestu. Tápe z väčšej časti v temnote. Tu je jeho pohľad obrátený navonok, je slobodný medzi vecami, ale tiež je vystavený omylu. Na astrálnej takú slobodu nemal. Bol tu hnaný mocnosťami, ktorí stáli za ním. Ako akýsi druh látky visel tu ešte na drátkoch bohov, tí ho ešte museli viesť. Nakoľko je človek ešte tiež dnes duševnou bytosťou, žijú v ňom ešte bohovia. Tu je ešte silno premiešaná sloboda s neslobodou. Prianie sa ustavične mení. Toto vzdúvanie a odplývanie prianí prichádza z vnútra navonok. Sú to bohovia, ktorí v človeku pôsobia. Ešte neslobodnejším je človek na mentálnej úrovni, a ešte neslobodnejší vo vyššom mentálnom svete. Človek na fyzickej úrovni sa pomaly oslobodzuje, čím viac sa poznaním zbavuje omylu. Tou mierou, akou poorieme a poznáme fyzickú úroveň, dosahujeme schopnosti vyniesť hore do vyššieho mentálneho sveta veci, ktoré sme poznali vo fyzickom svete. Táto úroveň je sama o sebe beztvará, dostane však formy prostredníctvom ľudského života. Človek zbiera poučenie na fyzickej úrovni a nesie ho na úroveň vyššieho mentálneho sveta ako spevnené formy v duši. V gréckych mystériách sa preto duša nazývala včelou, vyššia mentálna úroveň úľom a fyzická Zem kvetinovým poľom.

Rudolf Steiner

Čo hnalo dušu dole na fyzickú úroveň? Je to prianie, žiadostivosť. Dole na nižšiu úroveň sa neprichádza inak než skrz prianie. Pred tým bola duša v astrálnom svete - astrálny svet je svetom prianí. Všetko, čo bohovia do ľudí vštiepili v astrálnom svete, bolo čistým svetom prianí. To najprednejšie u týchto predlemurských ľudí bola túžba po fyzične, mal v sebe po ňom nevedomú slepú dychtivosť. Tú možno utíšiť len uspokojením. Predstavami, poznaním, ktoré získava, tým, čo poznal z fyzického sveta, mizne dychtivosť po ňom.

Rudolf Steiner

Duša ide po smrti na astrálnu úroveň a odtiaľ na mentálnu a vyššiu mentálnu úroveň. Čo získala, tu ukladá. Čo si ešte z fyzického sveta nepriniesla, čo ešte nepoznala, ženie ju zase dole, tvorí to žiadostivosť po nových inkarnáciách. Ako dlho prebýva na nižšej vyššej mentálnej úrovni, závisí na tom, čo získal človek na fyzickej úrovni. U divocha je to len veľmi málo, preto má len malé zablesknutia na vyššej mentálnej úrovni. Potom ide zase dole na fyzický svet. Kto sa tu vo fyzickom svete naučil všetkému, nepotrebuje už vyjsť z vyššej mentálnej úrovne, nepotrebuje sa už vracať na fyzickú úroveň, lebo splnil vo fyzickom svete svoju povinnosť. Až človek dospeje k životu na astrálnej úrovni tak, ako teraz žije na úrovni fyzickej, až sa naučí konať tam podobným spôsobom pozorovania, potom vynesie tiež vnemy astrálnej úrovne hore na vyššiu mentálnu úroveň. Znej ešte vyššie hore na najbližšiu vyššiu úroveň, na úroveň budhi. Tiež čoho človek dnes dosahuje na nižšej mentálnej úrovni meditáciou a koncentráciou, berie so sebou na vyššiu mentálnu úroveň a predáva to tam úrovniam ešte vyšším.

Rudolf Steiner

Keby sme sa zavŕtavali stále viac do seba samých,ponárali sa do svojho ja a chceli stále viac pre seba,potom by sme nakoniec usilovali od seba.Keď sa spojíme naproti tomu tak,že nás oživuje spoločný duch,že sa vytvorí medzi nami centrum v našom strede,potom sa zlúčime,zjednotíme.Byť čiernym mágom znamená vytvárať stále viac ducha oddeleného bytia.Čierni adepti sú na ceste previesť na seba isté sily Zeme.Keby ich žiakovstvo tak zosílilo,že by to bolo možné,potomby Zem spela k zániku.

Rudolf Steiner

U človeka existuje v nejakom jednaní spočiatku vlastne veľmi málo z toho,čo by sme mohli nazvať slobodou,lebo človek je vlastne výsledkom svojich minulých činov.Všetko,čo vykonal ako činy,čo prešlo jeho dušou ako myšlienky a pocity,náleží tiež k jeho minulosti,stáva sa tiež jeho karmou.Celý svet okolo nás nie je ničím iným než pôsobením minulých činov.Napriek tomu sa ustavične stretávame s vecami,ktoré nie sú účinkami minulých činov,ale vnášajú do sveta niečo nového.Všetko,čo človek obyčajne myslí,myslí o veciach,o tom, čo sa stalo.Môže však tiež myslieť o niečom,čo nie je privedené účinkom z minulosti,vystupuje to po prvý krát v prítomnosti.To sa ale deje veľmi zriedka,pretože ľudia lipnú na starom,na tom,čo sa okolo nich nakopilo.Pomery,ktoré vystupujú ako niečo nového, budú tvoriť veľmi málo obsahu ľudských myšlienok.Ten,kto chce pracovať na budúcnosti,musí mať ale také myšlienky,z ktorých vyplývajú nové vzťahy medzi vecami.Len myšlienky o vzťahoch medzi vecami môžu byť niečím novým.Najlepšie to vidíme v umení.Čo umelec vytvorí,nie je tu vôbec v skutočnosti.Umelec buduje zo vzťahov niečo nového.Maliar maluje,čo nastáva pôsobením vzťahov: svetlo a tieň, nemaluje vôbec,čo tu skutočne existuje.Nemaluje strom,ale impresiu /dojem/,ktorá bola vyvolená tým,že opisuje všetky vzťahy k stromu. Aj v praktickom jednaní pozorujeme,že človek obyčajne netvorí nič nového,väčšina ľudí činí len to,čo sa už stalo.Len málo ľudí vytvára z morálnej intuície,keď vnáša do sveta nové povinnosti,nové činy.Nové prichádza do sveta skrz ~~činy~~ vzťahy.Morálne jednanie vôbec spočíva vo vzťahoch.Takéto morálne jednanie spočíva napr. v činoch,ktoré sú spôsobované vzťahom láskavosti.U väčšiny jednaní vidíme,že spočívajú na niečom starom,aj pri jednaniach a dejoch, kedy vystupuje niečo nového,spočíva sa ešte na niečom starom.Pri dôkladnejšom preskúmaní sa to väčšinou ukáže.Len také jednania sú slobodné,pri ktorých by človek vôbec nepracoval na podklade minulosti,ale pri ktorých stojí len voči tomu,čo môže pomocou kombinujúcej a produktívnej činnosti jeho rozumu vojsť do sveta ako jednanie.Takéto jednanie nazývame v okultizme tvorením z ničoho.Všetky ostatné jednania sú vytvorené z karmy.Sú dva protiklady: karma a opak karmy,nič - činnosť,ktorá na karme nespočíva.Myslite si teraz človeka,ktorý je spočiatku určovaný karmou,jednaním,myšlienkami a citmi z minulosti.Myslime si ho potom,že pokročil tak ďaleko,že všetku karmu vymazal,teda stojí voči ničomu.Keď ešte potom jedná, hovorí sa v okultizme: jedná z nirvány.Obyčajný človek sa k tomu blíži len vtedy,keď je inšpirovaný umelecky,nábožensky alebo svetovo-historicky.Intuitívne jednanie prichádza z ničoho.Kto chce k tomu dospieť,musí sa úplne oslobodiť od karmy.Môže potom svoje impulzy brať nie už z toho,z čoho ich berie obyčajný človek.Nálada, ktorá sa ho potom zmocňuje,je náladou božskej blaženosti-nirvánou.

Rudolf Steiner

V ľudskom vývoji nie je iný prostriedok k prebudeniu duchovných orgánov, než duchovná činnosť na fyzickej úrovni. Je tvorivá a vracia sa nám späť ako dévachanské zmyslové orgány pre dévachanský svet. Nie je ako príprava nič lepšieho, než mať čisto duševný vzťah k ľuďom, taký vzťah, ktorý pôvodne nemá vôbec žiadny prirodzený základ. Preto sa tiež ľudia majú stýkať, aby nadviazali úplne duchovné vzťahy. Majstri tým chcú vliať život do prúdu ľudstva. Čo sa deje správnym myslením, znamená otvorenie duchovného oka v dévachane. Vidí sa tam potom všetko, čo stojí na rovnakom stupni s tým, čo sme tu nadviazali. Keď sme nadviazali na fyzickej úrovni duchovný vzťah, potom tento vzťah náleží plne k veciam, ktoré zostávajú po smrti zachované. Zomretý zostáva so svojim milým po smrti v spojení. Predchádzajúce vzťahy sa stávajú príčinami, aby v dévachane vyvolali účinky. Preto nazývame dévachanský svet svetom účinkov a fyzický svet svetom príčin. Nikdy nemôže svoje orgány/vyššie/vytvoriť inak, než keď zaseje príčiny k týmto orgánom na fyzickej úrovni. Preto je človek pre tento účel presadený pre fyzickú úroveň. Teraz sa nám ujasní, čo znamenajú slová: zrušiť oddelené bytie. Skorej než sme zostúpili k fyzickému bytiu, žili sme s obsahom astrálneho tela, kde pôsobil déva. Skorej v človeku bola spôsobená sympatia a antipatia dévachanskými bytosťami, on sám nebol zodpovedný. Potom si povedal na ďalšom stupni: Teraz som vstúpil do fyzického sveta ako bytosť, ktorá sa musí sama správne orientovať a nájsť. Skorej som vôbec nemohol vysloviť slovo ja - až teraz som sa stal oddelenou bytosťou pre seba samého. Skorej som bol síce tiež oddelenou bytosťou, ale ako článok dévachanskej bytosti. Na fyzickej úrovni som oddelenou bytosťou pre seba, som ja, pretože som uzavretý do fyzického tela.

Rudolf Steiner

Vyššie telá vplývajú vzájomne do seba: napr: atma je v skutočnosti u celého ľudstva len jedno, ako spoločná atmosféra. Predsa je však treba atma jednotlivého človeka poňať tak, ako keď si každý vykrojí pre seba kus zo spoločného atma, takže sú v ňom akési zárezy. Ale túto oddelenosť musíme prekonať. To robíme, keď ľudské vzťahy nadväzujeme čisto duševným spôsobom. Tým rušíme oddelenosť a poznávame vo všetkých jednotu atma. Pokiaľ nadväzujem takéto vzťahy, prebúdzam sympatie v sebe samom. Preberám tú prácu, aby som sa nesebecky včlenil do svetového plánu. Tým precitá v človeku božstvo.

Rudolf Steiner

V spánku, keď fyzické a éterické telo zostávajú tu na fyzickej úrovni, nesmieme si myslieť, že by mali preto na fyzické a éterické telo vplyv len sily fyzické a len fyzické bytosti že by mali k nemu prístup. Všetko, čo žije ako myšlienky a predstavy, získava vplyv na telo éterické. Keď človek spí, je éterické telo tu na fyzickej úrovni Keď myslíme niečo v okolí spiaceho človeka, budeme vykonávať vplyv na jeho éterické telo, len by sa o tom spiaci nikdy nedozvedel. V bdení je človek tak zamestnaný vonkajším svetom, že potláča všetky myšlienky, ktoré vnikajú do éterického tela. V noci je ale éterické telo samo, bez ja, a je vystavené všetkým myšlienkám, ktoré okolo víria a človek o nich nevie. Tiež za bdenia o tom nič nevie, pretože astrálne telo, ktoré sídli v tele éterickom, je zamestnané vonkajším svetom. Keď človek spí, môže na neho získať vplyv každá bytosť, ktorá má silu vysielať myšlienky.

Rudolf Steiner

A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania veku, zemského veku! /Mat.28,20/ On je ť tu, opäť príde, nie síce v telesnej podobe, ale v takej podobe, že ľudia, ktorí do tej doby silou jánovho evanjelia prešli sami v sebe vývojom, ho uvidia, budú ho môcť skutočne vnímať, a nebudú už neveriacimi, keď budú mať duchovnú silu, aby ho videli. To je poslanie anthroposofického hnutia: pripraviť onu časť ľudstva, ktorá bude ochotná dať sa pripraviť, na nový príchod Krista na Zem. V tom je de svetodejinný význam anthroposofickej duchovnej vedy: pripraviť ľudstvo a udržovať mu oči otvorené, až sa Kristus v 6. kultúrnom období opäť zjaví, až bude pôsobiť medzi ľuďmi

Rudolf Steiner

Predstavte si, že by ste mali nádobku s vodou. V tejto vode by bola rozpustená soľ, takže voda by bola pomerne priehľadná. Tým, že ste tú vodu ohriali, vytvorili ste roztok soli. Teraz vodu ochladíte. Soľ sa začne usadzovať, a vy vidíte, ako soľ zdola hustne a usadzuje sa na dne. Tak ten dej vyzerá pre niekoho, kto ho vidí iba fyzickými očami. Ale pre niekoho, kto vidí duchovným zrakom, sa deje ešte niečo iné. Zatiaľ čo sa dole soľ zhusťuje, prúdi duch soli hore a prestupuje vodu. Soľ môže získať svoju väčšiu hustotu iba tým, že duch soli ju opúšťa a že sa šíri do vody. Kto pozná tieto veci, ten vie, že tam, kde dochádza k zhusteniu, dochádza tiež k zduchovneniu. To, čo sa smerom dole zhusťuje, má svoj protiklad smerom do duchovna, smerom hore. Práve tak neprebiehal iba fyzický dej, keď tiekla krv z rán Spasiteľových - bolo to sprevádzané duchovným dejom, ktorý pozostáva v tom, že onen Duch svätý, ktorý bol prijatý Ježišovým telom pri krste, sa teraz spojil so Zemou, že Kristus sám vprúdil do bytosti Zeme. Od tejto chvíľe sa Zem premenila. Keby sa bol niekto pozeral zo vzdialenej hviezdy na Zem v čase udalosti na Golgote, videl by, že sa zmenila aura Zeme. Slnečný Logos mal uzavrieť zväzok zo Zemou, stať sa duchom Zeme. Cesta, po ktorej k tomu prišlo, pozostáva vtom, že Logos vošiel v 30 roku Ježiša Nazaretského do jeho tiel, 3 roky v nich pôsobil, a potom zostal uchovaný pre Zem.

Rudolf Steiner

Pokiaľ ľudia nechajú dostatočne na seba pôsobiť to, čo je zaznamenané v Jánovom evanjeliu, ~~tak~~ tak je ich astrálne telo na ceste k tomu, aby sa stalo Pannou Sofiou, a stáva sa tak prístupným pre prijatie Ducha svätého. Silou podnetu vychádzajúceho z Jánovho evanjelia sa stáva postupne vnímavým preto, aby pocítilo a neskôr poznalo pravé skutočnosti duchovného univerza. Vžite sa celo do zmyslu Jánovho evanjelia, poznajte ho spirituálne, má silu doviesť vás ku kresťanskej katharzii/osvieteniu/, má silu dať vám Pannu Sofiu, potom vám Duch svätý, zjednotený so Zemou, udelí tiež osvietenie - v kresťanskom zmysle!

Rudolf Steiner

Klamstvo z astrálneho hľadiska je súčasne vraždou a samovraždou. Predstiera niečo druhému a vytvára v ňom pocit, ktorý sa vzťahuje na neexistujúcu skutočnosť, na nič. Na astrálnej úrovni hneď vystupuje protiobraz z toho nič, zabitie. Zabíjate niečo v človeku, keď zameriavate jeho cit pomocou klamstva na niečo, čo neexistuje.

Rudolf Steiner

V okultizme rozoznávame na človeku za prvé jeho činy, pričom činmi rozumieme všetko, čo vychádza z akejkoľvek činnosti, ktorá je spojená s rukami, za druhé reč, za tretie myšlienky. Všetko, čo človek vykonáve v tomto zmysle rukami, spolupôsobí v karme na jeho najbližšie zemské bytie. Čo hovoríme, netýka sa len nás samých, ale skupiny ľudí, ktorí majú tú istú reč, a to pôsobí na karmu skupiny alebo rasy. V slovách spočíva väčšia zodpovednosť než v púhych činoch, lebo tým pripravujeme konfiguráciu budúcej rasy. Čo myslíme pôsobí dokonca na nové utváranie našej Zeme. Preto rozoznávame tri stupne: jednanie človeka je individuálne, mimo tie jednania, ktoré v človeku vznikajú z ničoho človek nemôže hovoriť iba sám za seba - pre seba, slová sa týkajú skupiny ľudí, myšlienky sa týkajú celého ľudstva. Keď jednáme, stojíme za svojimi činmi úplne samotní. Keď hovoríme, nie sme v slovách úplne sami. Za našimi slovami spolupôsobí istá duchovná bytosť, tá potom stojí za nami. Ako je pravda, že naše slová sa úplne presne odtlačia v akaše, tak je tiež pravda, že každým slovom, ktoré vyslovujeme, zasahujeme do tela nejakej duchovnej bytosti, ktorá je inkarnovaná v tejto akašickej matérii, do ktorej naše slová vchádzajú. To musíme prijať do svojho cítenia. Preto musíme na svoje slová dávať taký pozor. Keď myslíme, sme zdanlivo úplne v sebe samotní, predsa však spolupôsobia v našich myšlienkach bytosti ešte vyššieho druhu, než spolupôsobia v našej reči. V týchto veciach spočíva viac než celé svetové dejiny. Tým sa mnohé veci vysvetľujú. Pozorujme v sebe nejakú myšlienku. Za ňou stojí nejaká duchovná bytosť. Keď si myslíme, že sme zo všetkých strán obklopení telom nejakej duchovnej bytosti, je myšlienka len výrazom tela tej duchovnej bytosti, ktorá do nás pôsobí. Vždy, keď sa našou dušou mihne myšlienka, je to odtlačok, čosi ako stopa nejakej vyššej duchovnej bytosti, tak ako keď ideme po vlhkej pôde, zanechávame stopy a hovoríme: Tu šiel človek. Táto duchovná bytosť je vytvorená z tej istej látky, z ktorej je myšlienka. Myšlienka v nás sa môže stať len odtlačkom nejakej vyššej duchovnej bytosti. Keď sa odtlačí naša noha vo vlhkej pôde, je tento odtlačok negatívom, obráteným obrazom našej nohy. Tak je tomu tiež s našimi myšlienkami. Vo vyššom svete je pre každú myšlienku protiobraz. Obraz a protiobraz do seba navzájom zapadajú ako pečatidlo a pečať. Látkou je vyššia duchovná bytosť, látka zodpovedá v našom obraze pečati. Myšlienku, ktorá zodpovedá pečati nazývame intúíciou, a odtlačok sa a nazýva abstraktnou myšlienkou. Keď myslíme, môžeme povedať: Cítim stopy toho, čo sa deje vo vyšších svetoch. So zreteľom na túto skutočnosť sa používa v náboženských spisoch, napr: v Zjavení Jánovom, výrazu pečať. Tiež, keď vyššia bytosť spolupôsobí v našich slovách, je každé slovo pečatným odtlačkom. Protiobraz sa u mystika nazýva imagináciou. Tak máme tri stupne myšlienkového elementu: intuíciu, imagináciu a obyčajné abstraktum. Keď sa človek vyvíja ďalej, keď sa abstraktná myšlienka sama vyvinie k stupňu, na ktorom sú inkarnované bytosti, ktoré spolupôsobia pri reči, potom je človek žiakom, okultným žiakom. Majstrom, znamená pôsobiť v látke, v ktorej sú inkarnované bytosti, ktoré spolupôsobia v našich myšlienkach. Imaginácia je obrazom. Preto hovorili mudrci v minulosti obrazne, lebo imaginácia je obrazom, nie abstraktnou myšlienkou. Vo všetkých náboženstvách sa hovorí v obrazoch. Obraz je pre človeka spočiatku niečím podradným, ale keď človek dokáže z každej myšlienky opäť sám učiniť obraz, dospel na vyšší stupeň. To je podmienka pre úplne nový druh vnímania. Veľmi záleží na tom, aby sa človek naučil nemyslieť už iba abstraktne, ale mať vždy svoje myšlienky v obraze. Človek väčšinou formuje iba myšlienky. Ten, ktorý sa vyvíja vyššie, musí myslieť v obrazoch a imaginovať. Vo fantázii básnika a umelca nachádzame len slabý odtlačok imaginácie. Keď hovorí človek, ktorý sa pokúša vyvíjať vyššie, pokúsi sa pri zvláštnych príležitostiach pri svojom hovorení mať pred sebou protiobraz - imago.

Odtiaľ sú veľké mohutné obrazy v náboženských spisoch. Kto sa pozdvihne k takémuto tvoreniu obrazov, dosiahol stupňa duchovných bytostí, ktoré vytvárajú rasy. Ten, kto nevyvíja v sebe len obrazy, ale intuície, nieje len spolutvorcom rás, ale spolutvorcom budúceho planetárneho bytia. V obrazoch bude doznievať, čo je potom uskutočnené na Zemi, ale kto pracuje z intuície, vytvára niečo, čo vôbec nie je nikde uskutočnené - tvorí z nirvány. To je pojatím každej apokalypsy. Čo sa uskutoční teprv v budúcnosti, na tom môžeme pracovať len z intuície. Abstraktným myslením pracujeme na odtlačku toho, čo tu je. U imaginácie sa človek dáva vo svojom vnútri oplodňovať tvorivým duchom. Imaginácii odpovedajú skryté skutočnosti, ktoré vznikly oplodnením vyššími duchovnými bytosťami. Potom môžme na astrálnej úrovni tieto vyššie duchovné bytosti vidieť. Podmienkou je vyvinúť reč, ktorá nie je výrazom abstraktných myšlienok, ale výrazom obrazov. Médiá sa síce vyslovujú tiež v imagináciach, v obrazoch a symboloch, ale nevedome. Symboly za nimi utvára duch. Okultný žiak to robí pri plnom vedomí, ale predsa len nie ľubovoľne o svojej vôli. Dáva sa pri tom oplodňovať duchom.

Rudolf Steiner

Málo ľudí chápe zmysel podobenstiev,predsa sa však pripravia pomocou pocitov k porozumeniu,keď toto vyprávanie počujú.Boli sme napr: v prvých storočiach po Kristovi pomocou týchto vyprávaní pripravení v pocitoch.Inak by naše telo príčinné/kauzálne/ nebolo pripravené,aby teraz túto pravdu prijelo.Obraznou formou sa duše pripravuje.Preto v minulosti veľkí mudrci vyprávali ľuďom rozprávky s veľ kým výhľadom do budúcnosti.Tak dnes majú učitelia už pojem o tom, čo sa pripraví anthroposofickými náukami v budúcnosti.Dnes má človek dobro a zlo v sebe.To sa prejaví v budúcnosti navonok ako ríše dobra a ríše zla.A ako dobrí budú raz mať jednať so zlými,toho sa v duši dosiahne pomocou anthroposofických pojmov dneška.Najskôr boli dané ľuďom obrazy,teraz dostávajú pojmy a v budúcnosti majú podľa toho prakticky jednať.

Rudolf Steiner

V základe všetkých vecí,ktoré sa vzťahujú na činnosť človeka alebo karmu,spočíva žiadostivosť.Človek by činnosť nepotreboval,keby nemal žiadostivosť.Má však žiadostivosť zúčastňovať sa okolitého sveta.Preto nazývame telo astrálne tiež telom žiadosti.

Rudolf Steiner

Keď je človek silno priťahovaný k tomuto jednému životu medzi narodením a smrťou,tak pre príliš malú mieru vnútornej činnosti nemôže zostať dosť dlho v dévachane.Keď si príliš zvykol hľadieť navonok,nemá vo vnútri nič,čo by videl.Prichádza potom skoro späť do fyzického života.Jeho žiadosti potom zotrvávajú,pobyt v dévachanickom svete je skoro preč,a keď sa vracia,existuje ešte v kamaloke útvar jeho predchádzajúcich žiadostí.Stým sa v novom vtelení ešte stretáva.Tu sa mieša k jeho novému astrálnemu telu staré astrálne telo,to je predchádzajúca karma,strážca prahu.Má potom svoju predchádzajúcu karmu stále pred sebou,tá sa stáva akýmsi dvojníkom.Sú ľudia,ktorí svoju nižšiu predchádzajúcu prirodzenosť majú neustále vedľa seba.Je to špecifický druh šialenstva.Mnohí ľudia,ktorí sa dnes úplne noria do materiálneho života,budú mať v budúcej inkarnácii abnormálnu formu strážcu prahu vedľa seba.Keby nebol vykonávaný dnes veľmi silno spirituálny vplyv,vystúpilo by akési epidemické videnie strážcu prahu ako následok materialistickej kultúry. Predzvesťou toho je nervozita nášho storočia.Všetci nervózni ľudia dneška budú štvaní strážcom prahu v budúcej inkarnácii.Budú štvaní do príliš skorej inkarnácie.O čo máme usilovať v anthroposofii,je dostatočne dlhá doba v dévachane,aby sa zabránilo takýmto predčasným inkarnáciam.

Rudolf Steiner

Až človek vynesie svoje vedomie do vyššej mentálnej úrovňe,potom si vytvorí z minerálov sveta sám svoje fyzické telo.

Rudolf Steiner

Ja korení v rovine mentálnej.

Rudolf Steiner

Všetky naše zmyslové orgány majú tiež vedomie pre seba.Tieto rôzne vedomia: vedomie viditeľného,počuteľného,čuchateľného atď.sú zhrnuté v duši.Manasickým sa človek stáva teprv tým,že jednotlivé vedomia sú zhrnuté v duši,v centre duše.Bez tohto zhrnutia by sa človek rozpadal do svojich orgánových vedomí. R

Rudolf Steiner

Okultné školenie je niečo úplne iného než naše obyčajné školenie. Nesmeruje ako toto k tomu,aby nahustilo do žiaka mnoho učebnej látky.V prísnom okultnom školení nedostane žiak žiadnu učebnú látku,ale hutnú vetu s vnútornou silou.Tak tomu bolo aj v predchádzajúcich dobách.O vete musel žiak meditovať pri plnom vnútornom kľude.To pôsobilo tak,že sa sám vnútorne úplne zmenil,prežiaril jasným svetlom.Keď dospel človek k tomu,aby sám seba prehliadal,môže svoje vedomie ponoriť do iných bytostí.K tomu sa musí presne uchopiť bod v strede za očami,potom odtiaľ vedomie viesť dolu až do srdca.Potom môžeme svoje vedomie preniesť do iných vecí,môžeme potom napr: vybádať,čo žije v mravenisku,vnímať život vo včelom úle

Rudolf Steiner

Ako rastlina prijíma oxid uhličitý a stavia si telo z uhlíku,tak si bude tvoriť človek piatej rundy z látok svojho okolia svoje telo sám.V piatej runde už bude skončená pohlavnosť.Človek musí potom sám na svojom tele pracovať,sám ho budovať.Tento proces spracovania uhlíku,ktorý rastlina dnes robí nevedome,bude potom človek činiť vedome.Bude premieňať potom látku tak,ako dnes rastlina premieňa vzduch v uhlík.To je pravá alchýmia.Uhlík je kameň mudrcov.Proces premeny,ktorý v rastlinách dnes prebieha,bude prebiehať neskôr v človeku.

Rudolf Steiner

Musíme vniesť vedomie do takej bytosti,ktorá stojí vyššie než stojíme my v našom obyčajnom zemskom vývoji.Tomu sa učilo v tajných školách.Musíme si zvyknúť takto nasmerovať svoj spôsob myslenia. Potom vyvinieme v sebe pocit nevnímať nič bezcenným,ale u každej veci rozoznať jej hodnotu.Nie je nič v celej prírode,čo by sme so mohli odmyslieť,bez toho,aby sme tým celú prírodu rozrušili.

Rudolf Steiner

Aby sme okultne pokročili,máme byť čo najviac pozitívny a pokiaľ možno málo negatívny,máme menej hovoriť o tom,čo nie je,než o tom, čo je.Keď sa to pestuje v obyčajnom živote,je to príprava pre okultnú prácu.Okultista sa nesmie pýtať: má kameň život,ale: kde je život kameňa,kde možno nájsť vedomie minerálnej ríše.To je najvyššia forma nekritizovania.Práve voči najvyšším otázkam musíme vytvárať takéto zmýšľanie.

Rudolf Steiner

Myslenie je forma,v ktorej človek dnes môže rečou vyjadriť len svoju vôľu.Len v myslení môžeme dnes rozvíjať vôľu.Až neskoršie môže človek rozvíjať v slove vôľu nad hranice myslenia.

Rudolf Steiner

Fantázia je dnes vlohou k neskoršiemu tvoreniu. Dnes má človek najvýš imagináciu. Neskoršie bude mať magickú silu-produktívnu silu.

Rudolf Steiner

Myslenie sa neskôr prenikne teplom a ešte neskoršie sa naučí človek sám tvoriť. Najskôr sa učí tvoriť obraz, potom tvoriť vyžarovanie, potom tvoriť bytosti.

Rudolf Steiner

Piata kultúrna perióda má predovšetkým vyvinúť kámu - manas. Manas nachádzame vo všetkom, čo je postavené do služby ducha. Aj tak ale toto všetko stojí teraz v službe kámy. Najväčšie vymoženosti ducha sú postavené do služby kámy. Dnes však musíme vyvíjať tiež budhi - - manas. Človek sa musí učiť niečo viac než hovoriť. Musí si s hovorením spájať inú silu. Pritom nejde ani tak o to, čo hovorí, ale že za tým, čo hovorí, stojí elementárna sila, ktorá má niečo z budhi - manasu, čo musí vojsť do našej kultúry.

Rudolf Steiner

Človek vylúčil zo seba napr: v levovi zúrivosť, ktorá na druhej strane, keď ju človek zušľachtí, je silou, ktorá môže viesť hore k jeho vyššiemu ja. Vášeň nemá byť zničená, ale zčistená. Negatívny pól musí byť pozdvihnutý k vyššiemu stupnu. Toto očisťovanie vášne, toto úsilie, aby sa jej negatívny pól obrátil hore sa nazývalo u Pythagorejcov katarziou. Najskôr mal človek v sebe zúrivosť levov. Potom akosi zafixoval zúrivosť v levovi. Tak je teda ríša teplokrvných zvierat galériou astrálnych vlastností.

Rudolf Steiner

Najskôr je slovo vedomím /v myslení/, potom je slovo životom /preteplené slovo/, nakoniec je formou /slovo utvárané vôľou/. Neskôr nebude vychádzať von len preteplené slovo, ale slovo zostane, bude tvorené vôľou, ktorá potom v ňom bude žiť. Keď potom toto slovo vyslovíme, stane sa skutočnou bytosťou. Takéto slovo je slovom, ktoré sa premieňa z myšlienky v cit, potom vo vôľu. A toto je slovo, ktoré sa stane objektívnym. Tak idú tiež tu za sebou: vedomie, život, forma. Všetko, čo je dnes formou, vzniklo takýmto procesom z minulosti. Fyzické telo je forma, je to telo najzrelejšie, menej zrelé je telo éterické - život, a ešte menej telo astrálne - vedomie.

Rudolf Steiner

Približne od tej doby, čo sa človek reinkarnuje, existuje postavenie Slnka, Mesiaca a Zeme, aké sú dnes. Musíme pochopiť, že človek náleží k veľkému kozmickému organizmu. V dobách, v ktorých nastávajú v živote ľudstva veľké premeny, nastávajú mohutné premeny tiež v kozme. Keď vznikly z prapôvodnej ohnivej mlhoviny Slnko, Mesiac a Zem ako oddelené telesá, začal sa tiež človek inkarnovať. Až inkarnácie človeka opäť prestanú, bude aj Slnko opäť spojené so Zemou.

Rudolf Steiner

Vyššie individuality - Majstri,môžu spiacemu vysielať myšlienky do éterického tela.Človek tak môže prijímať vysoké čisté myšlienky Majstrov v éterickom tele.Spočiatku ale vchádzajú do éterického tela i myšlienky,ktoré sa roja z okolitého sveta.Tie potom človek nachádza ráno,keď sa ponorí opäť do tela éterického.Sú dva druhy snov.Jeden vzniká priamo zo zážitkov v astrálnom svete ozvenou denných zážitkov a niektorými vecami z astrálneho sveta.Ja neprežíva v noci v astrálnom priestore väčšinou mnoho iného než to,čo nadväzuje na denný život.Keď sa vracia ja,prináša alebo tiež neprináša skúsenosti z astrálneho sveta do bdelého života so sebou.Nachádza ale aj v éterickom tele určitú situáciu.Čo je tu nájdené,je prijaté tiež astrálnym telom a prejavuje sa nám potom tiež ako sny.Ale čo sa udialo v noci s éterickým telom,je iný druh zážitkov.Tak človek nachádza ráno v éterickom tele za prvé myšlienky,ktoré k nemu pristúpili z okolia,a za druhé tiež myšlienky,ktoré do neho vnorili vedomým spôsobom Majstri alebo iné individuality.Toto posledné môže byť privodené tým,že človek medituje.Tým,že sa behom dňa zaoberá čistými,ušľachtilými,večnými myšlienkami,vnáša do svojho astrálneho tela sklony pre tieto myšlienky.Keby nemal sklony pre takéto myšlienky,potom by mu bolo bez úžitku,keby sa Majster chcel zamestnávať jeho éterickým telom.Keď čítame inšpirované spisy a meditujeme o nich,preparuje sa astrálne telo tak,že keď Majster naplnil éterické telo vznešenými myšlienkami,môže astrálne telo tieto myšlienky skutočne nájsť.Tento vzťah sa nazýva pomerom človeka k jeho vyššiemu ja.Vyššie ja človeka nie je niečím,čo v nás žije.Žije okolo nás.Vyšším ja sú vyššie vyvinuté individuality.Človek si musí urobiť jasno v tom,že vyššie ja je mimo neho.Keby ho chcel hľadať v sebe,nenašiel by ho nikdy.Musíme toto ja hľadať u tých,ktorí už prešli cestou,ktorou chceme ísť.V nás nie je nič,než naša karma,to, čo sme už prežili v predchádzajúcich inkarnáciach.Všetko ostatné je mimo nás.Keď sa mu chceme v budúcnosti blížiť,je treba hľadať ho predovšetkým u oných individualít,ktoré môžu pôsobiť v noci na naše éterické telo.Ono je v univerze,preto hovorí védantista: Tat tvam asi! To si ty! Keď vhodnými spismi,napr: Jánovo evanjelium, sprístupníme astrálne telo k prijímaniu vyššej ingrediencie a porozumeniu Majstrom,pôsobí sa tým priaznivo na vývoj k vyššiemu ja. Nachádzame v noci v astrálnom priestore žiakov alebo spiece telá s ich Majstrami podľa toho,ako si zjednali vhodnou meditáciou spojenie,ktoré ich ťahne k Majstrovi.Každý človek môže ponorením do inšpirovaných spisov dospieť k účasti na takomto styku a tým k vývoju vyššieho ja.Čím bude v niekoľkých tisícročiach naše ja,to je teraz naším vyšším ja.Aby sme sa skutočne zoznámili s vyšším ja,musíme ho hľadať tam,kde dnes už je,u vyšších individualít.To je styk žiaka s Majstrami.

Rudolf Steiner

Naša Zem je bojiskom.Je javiskom dvoch navzájom si odporujúcich mocí: pravej a ľavej.Jedna,biela moc,pravá,usiluje,aby Zem keď dospela na určitý stupeň materiálnej fyzickej hustoty,opäť zduchovnila.Druhá moc,ľavá alebo čierna,usiluje učiniť Zem stále hustšiu a hustšiu,ako je Mesiac.Tak by mohla byť Zem po nejakej dobe fyzickým výrazom pre dobré mocnosti alebo fyzickým výrazom pre zlé mocnosti.Fyzickým výrazom pre dobré mocnosti sa stane tým, že sa človek spojí s duchmi,ktorí o spojenie usilujú,keď človek hľadá ja v spoločenstve.Zem je povolaná k stále väčšej fyzickej diferenciácii.A teraz je možné,že jednotlivé časti idú vlastnými cestami,že každá časť si tvorí ja.To je čierna cesta.Biela cesta usiluje o niečo spoločného,kde sa tvorí všeobecné ja.

Rudolf Steiner

U terajšieho človeka sú vyššie sily premiešané. Jeho vyšší vývoj spočíva v tom, že sa vylúpne vyššie je z nižších orgánov a síl. Mozog sa delí v tri časti: v mozog myslenia, mozog pocitov a mozog vôle. Tiebudú neskôr riadené človekom zvonka ako tri časti mravenis-ka. Časti, z ktorých sa to, čo je vyššie, vylúpne, nezostanú však potom také, aké sú dnes, ale zostúpia potom ešte o jeden stupeň dole. To je dôvod, prečo sa mnohí ľudia pri jednostrannom duchovnom vývo-ji morálne zhoršia. U západnej duchovnej kultúry je menšie nebezpe-čie, lebo západná veda ešte nenúti, aby z dolného tela vystúpilo vyššie duchovno. S anthroposofiou naproti tomu prijíma človek sku-točne múdrosť, ktorou je ja čiastočne vytrhávané z obvyklého orgá-nového okolia. Keď človek, ktorý prijíma anthroposofické náuky, bol až dosiaľ slušným človekom len tým, že ho obklopovala konvencia, tak môže skutočne horší človek, ktorý až dosiaľ zostával skrytý, vystú-piť na povrch. Takéto javy môžeme pozorovať. Často sa prejaví zlá stránka človeka práve tým, že sa zamestnávame duchovnom, bez toho aby sme súčasne posilovali morálnosť. Táto skutočnosť prináša istú tragiku. Theosofická spoločnosť mala skutočne v tomto smere čo trp-ieť. Niektorí učenci, ktorí boli v oblasti západného vedenia veľmi zdatní, utrpeli tým, že prišli do Theosofickej spoločnosti, u nich sa prejavila nižšia stránka povahy, ktorá nebola vyššou stránkou ovládaná.

Rudolf Steiner

Rozoznávame: za prvé elementárne bytosti, za druhé kámarupického človeka, za tretie čistého človeka, za štvrté človeka, ktorý v istom ohľade čistého človeka prekonal, ktorý to, čo je okolo neho navonok, prijal a je tvorivo činný. Dotkol sa všetkého, čo je okolo neho navo-nok v zemskom bytí, a prijal to. To mu prináša plány, zákony, ktoré tvoria život. Kedysi bol človek dokonalý a opäť ním bude. Ale je veľ-ký rozdiel medzi tým, čím bol, a tým, čím bude. Čo je navonok okolo neho, stane sa neskoršie jeho duchovným vlastníctvom. Čo na zemi zís-kal, bude neskoršie jeho tvorivou schopnosťou. To je potom jeho naj-vnútornejšou bytostnou podstatou. Ten, kto prijal všetky zemské skúsenosti, takže o každej veci vie, ako môže byť využitá, a tak sa stal tvorcom sa nazýva boddhisatvou, človekom, ktorý bodhi, budhi Ze-me dostatočne do seba prijal. Potom je zrelý pôsobiť z najvnútornej-ších impulzov. Mudrci Zeme nie sú ešte bodhisatvami. Aj pre mudrca sú stále ešte veci, v ktorých sa ešte nemôže správne orientovať. Až keď človek do seba prijme všetko vedenie Zeme, aby mohol tvoriť, je bod-hisatvou, napr: Buddha, Zarathuštra. Keď sa človek vyvíja ešte ďalej hore, takže sa nielen stáva tvorcom na Zemi, ale másily, aby vyšiel nad Zem, potom sa sám slobodne rozhoduje, aby týchto vyšších síl po-užil, alebo aby ďalej pôsobil na Zemi. Potom môže na Zem priniesť niečo z cudzích svetov. Taká doba tu bola, skorej než sa začal človek inkarnovať, v poslednej tretine lemurskej doby. Človek mal vytvorené telo fyzické, éterické a astrálne. Tieto časti svojej bytosti si pri-niesol z predchádzajúceho vývoja Zeme. Dva ďalšie najbližšie impul-zy-Káma a manas-nemohol na Zemi nájsť. Nespočívajú vo vývojovom re-ťazci Zeme. Tieto nové podnety museli priniesť z iných planét na Zem ešte vyššie bytosti, nirmanakajovia. Tí priniesli z Mersu kámu a z Merkúru manas. Nirmanakajovia sú ešte o stupeň vyššie než bodhisa-tvovia. Tí môžu riadiť pokračujúci vývoj, niečo cudzieho však nemôžu priniesť, to môžu len nirmanakajovia/budhovia/. Nad nimi stoja bytos-ti-pitriovia-otcovia. Nirmanakajovia síce môžu priniesť do vývoja niečo cudzieho, ale nemôžu sa sami obetovať, obetovať sa ako substa-ncia, aby sa mohol na ďalšej planéte vytvoriť nový cyklus. To môžu pitriovia, bytosti, ktoré sa vyvinuli na Mesiaci a teraz prešli sem. Staly sa podnetom vývoja Zeme. Keď človek všetkým tým prešiel, potom sa môže stať pitriom. Ďalší ešte vyšší stupeň, ktorý môžeme už len

Takže máme sedem stupňov bytostí:

bohovia
pitrievia
nirmanakajovie
bodhisatvovie
čistí ľudia
ľudia
elementárne bytosti

Rudolf Steiner

Nech si myslíme a predstavujeme čokoľvek /to neplatí pre naše cítenie a chcenie/, dokiaľ sme vo fyzickom tele, je tu prekážka proti tomu, aby sa tieto naše predstavy mohli vyžiť správnym spôsobom. Nech bol Goethe sebaväčší, jeho predstavy boli väčšie ako on sám. A že sa stali veľkými len toľko, nakoľko mohli veľkými za jeho života, že sa nestali väčšími, na tom nesie vinu jeho fyzické telo! V okamžiku, kedy sa predstavy mohli od fyzického tela odlúčiť /myslím tým predstavy, ktoré žijú v éterickom tele ďalej, nie jeho cítenie a chcenie/, mohli byť niekým prijaté s láskou a premýšľa ich ďalej, tu sa stávajú ešte niečím iným, tu získavajú nový život. Verte, že podoba, v ktorej sa u niekoho predstavy môžu vynoriť, za žiadnych okolností nevydáva ich poslednú podobu. Verte v zmŕtvychvstanie predstáv. Keď veríme, že Goethe vo svojom éterickom tele vstal z mŕtvych, a venujeme sa potom jeho štúdiu, tu sa v nás samých oživia jeho pojmy a predstavy a my ho potom nepopisujeme tak, akým kedysi bol, ale akým je dnes! Tu sme potom preniesli pojem zmŕtvychvstania do života. Potom v zmŕtvychvstanie veríme. Potom môžeme hovoriť o tom, že neveríme len v mŕtve predstavy, ale v ich ďalšie živé pôsobenie. Z Goetheho žije ďalej nielen niečo v jeho individualite, ale tiež to, čo je okolo nás rozprestreté ako vzduch-duchovne. Tým nie je mienené to, čo ľudia o ňom hovoria, lebo dnes sa o ňom hovorí mnoho nie zrovna chytrého, ale niečo duchovného okolo nás. To duchovné je dnes okolo nás rozprestreté tak, ako tomu nebolo duchovne okolo človeka ešte v staroveku. Éterické telo je oddeľované od duše ako akási druhá mŕtvola. Je však istým spôsobom konzervované Kristovým impulzom, ktorý tu zostal po mystériu Golgoty a nerozplýva sa úplne. Záleží na tom, že chápeme kresťanstvo v jeho živom duchu, že sa pridržíme tohoto najdôležitejšieho pojmu zmŕtvychvstania /vzkriesenia/ bezprostredne ako niečoho živého. A kto sa v tomto zmysle duševne opiera o minulosť, ten sa naučí prežívať jej živé pokračovanie minulosti. A je potom už len otázkou času, kedy sa dostaví okamžik, že je Kristus tu, že je Kristus vo vás. Všetko záleží na tom, aby sme sa primkli k Zmrtvychvstalému a k vzkrieseniu a povedali si: Duchovný svet je okolo nás, zmŕtvychvstanie teda malo svoj účinok! Keď budete mať raz zážitok, že ste naviazali na nejakú myšlienku človeka, ktorý už prešiel bránou smrti, a táto bude žiť s vami ďalej, potom sa vás jedného dňa zmocní pocit, že si poviete: Že táto myšlienka žije vo mne ďalej, to bolo pôsobené skrz Krista. Nemohla tak ožiť nikdy predtým, dokiaľ Kristus nepôsobil na Zemi. K mystériu na Golgote vedie práve určitá cesta, po ktorej možno vnútorne kráčať. Je však treba sa pritom rozlúčiť s tzv. objektívnymi dejinami, ktoré, pretože lipnú na vonkajšom, na povrchu vecí - ducha doslova hubia. Boli napísané mnohé životopisy Goethove, veľmi často usilujúce pokiaľ možno verne znázorniť jeho život. Vždy, keď tak učiníme, usmrcujeme niečo v sebe. Lebo myšlienka, ktorá kedysi v Goethovi žila, tá prešla smrťou a žije ďalej. Ide práve o to, aby sme kresťanstvo skutočne v jeho duchu pochopili. Mystérium na Golgote môžeme prežiť mysticky, a to v pravom slova zmysle. Nesmieme však zostať pri abstrakciách, ale musíme prežiť tie vnútorné zážitky, ktoré boli opísané - prvý-prežívanie vnútornej samoty, Boha v úplnej osamelosti, prežívame sa s Bohom sami. A potom ide len o to, mať potrebnú silu a vytrvalosť žiť v tejto osamelosti ďalej. Táto osamotenosť je veľkou silou! Keď sa ňou nenecháme zraziť dole, ale dáme jej žiť v sebe ako skutočnej sile, potom sa k tomu pridruží iný zážitok /každý to môže sám prežiť/, tj. úplná istota: Táto samota, ktorú prežívaš, tá bola privodená tebou samým, tú si si pripravil sám. Tá sa s tebou nenarodila. Boh, ktorého tu prežívaš, z toho si sa narodil, ale táto samota sa s tebou nenarodila, tá pochádza z teba. Ty sám si vinný touto osamelosťou. To je zážitok druhý.

Tento zážitok nás vedie k tomu, že sa cítime spoluvinní za usmrtenie toho, čo vzišlo z Boha. Na tomto mieste, keď osamelosť duše už dosť dlho pôsobila, stáva sa jasným toto: Niečo sa stalo v dobe, kedy božské bolo tým ľudským usmrtené. To tu vždy nebolo, lebo inak by nebolo vývoja, musela tu byť raz doba, kedy tento pocit tu nebol. Na tomto mieste sa začíname cítiť spoluvinní za usmrtenie Boha. Mystický zážitok nesmie byť niečím jednotným, mlhavým, rozmaznaným, ale musí sa rozvíjať po stupňoch. Takto môžeme prežiť Kristovu smrť. Potom je potrebné tento zážitok premeniť v mocnú silu a potom je Zmŕtvychvstalý Kristus tu. Lebo On Zmŕtvychvstalý, ktorý prešiel smrťou, je tu sprvu ako vnútorný mystický zážitok. Ten, kto si položí otázku: Ako sám môžem prísť ku Kristovi?, ten si musí ujasniť, že musí prísť ku Kristovi zmŕtvychvstalému a že keď bude mať trpezlivosť a vytrvalosť kráčať práve popísanou cestou, že potom v pravý čas sa ku Kristovi dostane, že si potom môže byť s jeho stretnutím istým.

Rudolf Steiner

Prečo vidíme okolo seba máju - ilúziu?
Pretože duša podľahla raz luciferskej moci,vníma teraz všetko závojom ilúzie,ona sama zahaľuje všetko do klamného závoja.Je to snáď vina objektov,že vidíme ilúziu? Nie je.Svet objektov by sa nám zjavoval,ako duši,vo svojej pravdivosti,keby sme neboli podľahli sile Luciferovej.Ako mája sa nám tento svet javí preto,že nie sme schopní vidieť príčinu všetkého toho,čo sa tu rozprestiera.Je to tým,že duša podľahla luciferskej mocí,nie je to vina bohov,ale vina vlastnej duše.Učinila si si,duša,okolo seba svet ilúzií,pretože si podľahla Luciferovi.Duša zavinila,že to,čo sama vidí,neukazuje sa jej vo svojej pravdivosti,ale prejavuje sa ako mája.

Rudolf Steiner

Človek vo svojej duši podľahol Luciferovi a následkom toho zapadal stále hlbšie do hmoty.Neznamená to nič iného,než že zapadal do nesprávneho prežívania hmoty.Hmota je tu vonku,ako božské stvorenie dobrá.Čo sa tu odohráva,je tiež dobré.Ale čo duša na tom všetkom vo vývoji ľudstva prežívala,to bolo stále horšie a horšie,pretože na začiatku podľahla Luciferovej moci.Musíme sa prostredníctvom Krista uviesť do správneho vzťahu k Luciferovi.

Rudolf Steiner

Musíme dúfať,že keď v sebe prekonáme to,čo nám hmotu činí ilúziou, budeme opäť zmierení so svetom.

Rudolf Steiner

Kristus nie je ľudským "ja" a nenáleží k ľudstvu,ale k vyšším hierarchiám.

Rudolf Steiner

Múdrosť,presvetli ma,
Lásko,pretepluj ma,
Silo,prenikaj mnou,
Aby vo mne povstal
Pomocník ľudstva,
Služobník svätej veci,
Nesebecký a verný.

Rudolf Steiner

Dokiaľ ľudia ešte nedozreli k tomu,aby do seba prijali samostatné ja,dokiaľ existovali iba ako členovia skupiny,musel byť ich sociálny život upravený zákonom,a ten musel byť zjavený nejakým vonkajším spôsobom.A ani dnes ešte ľudia nevyrástli vo všetkých záležitostiach nad skupinové ja.V koľkých veciach dnes človek stále ešte nie je ani trochu individuálnym človekom,ale bytosťou skupinovou!Človek,ktorý by bol už dnes slobodnou bytosťou,taký človek je ešte zatiaľ ideálom.! Kto sa dobrovoľne zapája do kolobehu vesmírnej pôsobnosti,ten jedná individuálne,ten nie je usmerňovaný zákonom.V Kristovom princípe spočíva prekonanie zákona: Lebo zákon bol daný Mojžišom,ale milosť bola darovaná Kristom.Slovom milosť bola v kresťanskom zmysle označovaná schopnosť duše činiť dobro z vlastného vnútra.Milosť a pravda poznaná vo vnútri vzišli skrz Krista.

Keď človek tvorí sebecké myšlienky, je to pre asurské bytosti veľmi vítané - sme neustále nimi obklopení. Sú vlastne v inom zmysle pokročilejší ako ľudia, ale majú v tomto ohľade žiadosť stelesňovať sa v astrálnych formách, ktoré my sami vytvárame. Astrálna metéria je pre nich potravou, ktorou sa chcú živiť, ktorá má pre nich veľkú príťažlivosť. Nižšími myšlienkovými formami poskytujeme týmto asurským bytostiam potravu. Keď meditujú ľudia, ktorí nie sú dostatočne očistení, nie sú dosť bez vášne - tvoria potom silné myšlienkové formy, produkujú okolo seba silnú auru vášnivosti. V tej sa stelesňujú také asusrké bytosti, ktoré môžu človeka stiahnúť dole. Keď človek medituje v ospalej opitosti a nepozdvihne sa v myšlienkach dostatočne vysoko, potom vytvára túto matériu, a pretože nemá žiadnu protiváhu, stelesňujú sa v jeho myšlienkových formách takéto bytosti. Sú vyššími bytosťami, pretože si už dokonale vytvorili manas na Mesiaci, skorej než nastal podnet budhi. Nemajú podnet budhi, preto je u nich manas sebecký. Keby bol človek na Zemi od istého bodu, keď k nemu zvonku zostúpil manas, neprijal tiež podnet budhi, keby bol vyvinul len dopredu sa derúci manas, bol by sa stal v najvyššom slova zmysle sebeckou bytosťou. Manasický vývoj tiahne k sebeckosti a samostatnosti. Mal učiniť človeka samostatným, ale potom musel prísť podnet budhi. Zmienené asurské bytosti podnet budhi premeškali, pretože v sebe vyvinuli manas príliš skoro. Preto stoja na jednej strane vyššie a na druhej strane sa nemôžu ďalej vyvíjať, pretože vytvárajú ďalej káma-manas, egoistický element. Všade tam, kde je prostopášna výstrednosť, je daná i matéria, v ktorej mocné asurské sily vyroňujú do sveta rafinovanú intelektualitu. Vyššie sily našich duchovných predchodcov sú spojené so silami našej vlastnej nižšej prirodzenosti. Ľudské vášne sú v okultnom vzťahu k vyšším silám duchovných bytostí, ktoré nás predišli. Čierny mág čerpá práve z takéhoto bahna zmyselnosti svoje najväčšie sily, ktoré mu slúžia. Sexuálne rituály sú tu k tomu, aby do týchto kruhov boli ľudia magicky upútaní. Na Zemi je ustavičný boj, ktorý na jednej strane usiluje o očistu od vášní, a na druhej strane je úsilie zosílenia zmyselnosti. Bytosti, ktoré majú za vodcu Kristov princíp, sa snažia získať Zem pre seba, ale tiež druhé nepriateľské bytosti sa snažia Zem na seba strhnúť.

Rudolf Steiner

Keď je zviera trýznené, odráža sa súhrn bolestí, ktoré sú mu spôsobované, ihneď do astrálneho tela človeka. Tu sa ale zrkadlí ako protiobraz - preto rozkoš ukrutnosti. Takýto pocit rozkoše strhuje ľudské astrálne telo dole. Keď zničí človek život, znamená to v ňom samom niečo strašného. Ničím si nemôžeme osvojiť astrálne sily, ktoré pôsobia ničivo, tak ako zabíjaním. Každé zabitie nejakej bytosti, ktorá má astrálne telo, plodí silné zosílenie egoizmu. Znamená to prírastok moci. Preto sa v školách čiernej mágie najskôr vyučuje, ako sa reže do zvierat - rezať na určitom mieste s odpovedajúcimi myšlienkami vzbudzuje istú silu, na inom mieste zasa inú silu. Čo tomu zodpovedá u bieleho mága, to spočíva v meditovaní.

Rudolf Steiner

Pomer človeka k človeku môže byť podmienený púhym prirodzeným založením, napr: pomerom medzi súrodencami. Človek sa zrodil pôsobením karmy do určitej rodiny, všetko však nie je karmicky podmienené. U človeka sa vžíva do prirodzených pomerov morálno a intelektualita. Môže nastať pomer medzi ľuďmi, bez toho aby bol podmienený prirodzenými vzťahmi. Napr: možno nadviazať intímne priateľstvo medzi dvomi priateľmi cez vonkajšie prekážky. Takýto pomer je radikálnejší tým, že priatelia si boli spočiatku nesympatický a potom sa našli na čis

V každom platónskom mesiaci - 2160 rokov - sa človek narodí približne 2 krát, raz ako muž a raz ako žena, pretože skúsenosti, ktoré činí ako muž a ako žena sú rozdielne. V každom platónskom mesiaci má možnosť skúseností, ktoré v predchádzajúcej kultúrnej epoche mať nemohol. Človek je vlastne mužom alebo ženou len vo fyzickom tele. Keď je fyzické telo mužské, je éterické telo ženské a naopak, keď je fyzické telo ženské, je telo éterické mužské. Až astrálne telo je súčasne mužské a ženské. Človek má v sebe opačné pohlavie ako telo éterické. Fyzická žena má preto tiež mnoho skrytých mužských vlastností.

Rudolf Steiner

K čomu má človek astrálne telo? K tomu, aby mu dalo popud okľukou cez žiadosti robiť to, čo by inak nerobil, aby sa odobral na fyzickú úroveň. Lebo skorej než môže človek na fyzickej úrovni poznávať, musí na ňu zameriavať svoje prianie a žiadosti. Bez nich by nemohol vyvinúť objektívne pozorovanie sveta, tiež by nemohol vyvíjať povinnosti a morálku. Až časom sa žiadosti premieňajú v povinnosti alebo v ideály.

Rudolf Steiner

Za stavu denného vedomia sme vo svete fyzickom. Tu máme v istom zmysle fyzický svet čisto pred sebou. Musíme však zamerať svoje zmysly navonok, aby sme mali fyzický svet čisto pred sebou. Ale v okamžiku, kedy fyzický svet pozorujeme so záujmom, keď mu vychádzame svojim pocitom v ústrety, sme už čiastočne v astrálnom svete a len čiastočne skutočne vo fyzickom svete. V čisto fyzickom svete existujú v ľudskom živote k takémuto žitiu len nábehy, napr: keď pozorujeme umelecké dielo bez prianie ho vlastniť, čisto kontemplatívne, hĺbavo. Takéto pozorovanie umeleckého diela je dôležitý duševný akt, keď zabúdajúc na seba pracujeme na tom ako na čisto mentálnej úlohe. Táto čistota, žiť takto vo fyzickom svete a úplne na seba samého zabudnúť, je veľmi vzácna. Človek pozoruje len zriedka prírodu v čistej kontemplácii. Pociťuje pri tom ešte mnoho iných vecí. Tento život vo fyzickej prírode, ktorý nedbá seba samého, je však zo všetkého najdôležitejší, lebo len tým môže mať človek vedomie seba samého. Vo všetkých ostatných svetoch je obyčajný človek ešte ponorený do sveta nevedomia. Vo fyzickom svete je si človek nielen vedomý seba, ale môže sa tiež v ňom stať nesebeckým. Jeho denné vedomie však ešte nie je nesebecké, keď na seba nezabúda. V tom mu nebráni svet fyzický, ale zasahovanie astrálneho a mentálneho sveta. Keď však na seba zabúda, potom oddelenosť mizne a človek nachádza svoje ja rozprestreté vonku. Človek však môže v prítomnej dobe vytvárať toto vedomie seba samého bez oddelenosti len vo fyzickom svete. Vedomie seba samého nazývame ja. Človek sa môže stať vedomým seba samého len v styku s okolím. Až keď získa zmysly pre svet, nadobúda v ňom vedomie seba samého. Dnes má zmysly len pre fyzický svet, ale iné svety zasahujú neustále do tohoto uvedomenia si seba samého a kalia ho. Keď zasahujú pocity, je to svet astrálny. Keď človek myslí, zasahuje do vedomia svet mentálny.

Rudolf Steiner